

วษ 117469

5175

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อําเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

รัตนาพร สุขสำราญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ รัตนาพร สุขสำราญ แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุภาพร ยุภาศ) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ) กรรมการ
(ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิสัย) กรรมการ
(ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุภาพร ยุภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ตีเมืองซ้าย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบล
นาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัย : รัตนาพร สุขสำราญ

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาส

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจญา เคนาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น .976 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ t - test (Independent Simple) และ F- test แบบ One Way ANOVA การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least - Significant Different)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ชั้นเตรียมการวางแผน ($\bar{X} = 3.01$) ชั้นการประเมินผล ($\bar{X} = 2.96$) ชั้นดำเนินการวางแผน ($\bar{X} = 2.95$) และชั้นปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศและจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชั้นเตรียมการวางแผน ส่วนจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันทุกด้าน คือ ชั้นเตรียมการวางแผน ชั้นการประเมินผล ชั้นดำเนินการวางแผน และชั้นปฏิบัติตามแผน

3. ข้อเสนอแนะ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยความสมัครใจ ตามสิทธิหน้าที่ สามารถเสนอปัญหาของหมู่บ้านได้อย่างอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานและสิทธิที่ชอบและพึงปรารถนาเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารมีนโยบายแต่ไม่ชัดเจน ไม่มีความจริงจังในการแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่น ไม่สามารถสนองความต้องการของหมู่บ้านอย่างจริงจัง การทำงานขาดความโปร่งใส มีการคอร์รัปชัน และโครงการไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้มาตรฐาน เท่าที่ควร และมีนโยบายที่ชัดเจนและทำตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้วยการให้หมู่บ้านคัดเลือกกรรมการของหมู่บ้านเข้าร่วมประชาคมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบทุกโครงการด้วยทุกครั้งและนำแจ้ง ต่อประชาชนในหมู่บ้าน จะทำให้การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโปร่งใสไม่มีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง องค์กรบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ควมมีการประชาสัมพันธ์หรือส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่อย่างทั่วถึงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ชี้แจงให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และรับทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และผลเสียที่ตามมาเมื่อเขา ไม่ให้ความร่วมมือ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

TITLE : Work Performance under Three Year Development Plan (B.E. 2013-2015)
of Napho Sub-district Administration Organization, Khusuman District,
Sakon Nakhon Province

AUTHOR : Rattanaorn Sooksamran   **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS :   Asst. Prof. Dr. Yupaporn Yupas   Chairman
                          Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom   Committee
                          Asst. Prof. Dr. Watcharin Sutthisai   Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and to compare the opinion of the people about work performance under Three Year Development Plan (B.E. 2013 - 2015) of Napho Sub-district Administration Organization, Khusuman District, Sakon Nakhon. The samples were 96 members of the village communities in Napho Sub-district Administration Organization, Khusuman District, Sakon Nakhon. The instrument used was a five rating scale questionnaire with .97 of reliability. The statistics used were frequency percentage mean standard deviation One way ANOVA and LSD (Least – Significant Different)

The results showed ;

1. The overall of work performance under Three Year Development Plan (B.E. 2013-2015) of Napho Sub-district Administration Organization, Khusuman District, Sakon Nakhon Province was rated at moderate level. Considering aspect, all aspects were rated at moderate level; the plan preparation ($\bar{X} = 3.01$), the assessment ($\bar{X} = 2.96$), the planning ($\bar{X} = 2.95$), and the performance ($\bar{X} = 2.91$), respectively.

2. The comparison of work performance under Three Year Development Plan (B.E. 2013-2015) of Napho Sub-district Administration Organization, Khusuman District, Sakon Nakhon Province classified by gender and monthly income by overall was not different, as classified by educational level was not different by over all, but by aspect was different by the

plan preparation, when classified by their inhabitant villages as over all was not different, but considered by aspect, all aspects were different ; the plan preparation, the assessment the planning and the performance under the plan.

3. The suggestions were as follows ; the people should participated voluntarily as the right and duty, they should be free to present the problem of the village in order to respond the basic needs, the budget should be provided for development, the people should be promoted in joining the village activities, the policy should be clear and can be performed effectively, the members of the village community should be invited to participate in the projects and inform the people, there should not be graft and corruption, Napho Sub-district Administration Organization should send the personnel to explain the people about the important of local plan development and the benefit that the people should get,

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุภาพร บุภาส และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รศ.ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร ผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษา รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ของการวิจัยในครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ จ.ส.อ.สมัย ดิสิงห์ หัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล นาโพธิ์ อำเภอสุเมธาลัย จังหวัดสกลนคร นางรัศมี กุลวงศ์ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหมูนัน ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ดร.ชัยวิชิต เขียวชนะ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วุฒิการศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษาศึกษามหาบัณฑิต สาขา การวัดผลการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และประเมินผล ที่ได้กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไข และ ปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเพื่อให้มีความถูกต้อง และครอบคลุมทางด้านเนื้อหา ภาษา และการวัดประเมินผล

ขอขอบพระคุณ นายบุญคำ เถาว์อ้วน นายกองการบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ และนายอนุชา ภิญญะพงษ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาอย่างเต็มที่ และอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในพื้นที่ และขอบคุณประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุเมธาลัย จังหวัดสกลนคร ทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเทื่อง ทะวงค์นา คุณแม่สมหมายทะวงค์นา บิดามารดา ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด และให้การศึกษาดูแลอบรมสั่งสอนให้ประพฤติปฏิบัติแต่คุณงามความดี และขอขอบคุณ นายสุรพงษ์ สุขสำราญ สามี ที่เป็นกำลังใจสำคัญ และให้การสนับสนุนด้วยดี ตลอดมา จนทำให้การวิจัยประสบความสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบบูชาพระคุณของบูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน

นางรัตนาพร สุขสำราญ

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานในการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผน	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงาน	20
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น	22
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
กรอบแนวคิดในการวิจัย	49

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	92
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	99
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	101
ประวัติผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรของตำบลนาโพธิ์.....	38
2 รายรับองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์	41
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
4 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน.....	59
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นเตรียมการวางแผน.....	60
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นดำเนินการวางแผน.....	61
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นปฏิบัติตามแผน.....	62
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นประเมินผล.....	63
10 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ.....	64

ตารางที่	หน้า
11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามการศึกษา.....	65
12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามการศึกษา โดยใช้สถิติ LSD.....	66
13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	67
14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่.....	68
15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน จำแนกตามที่อยู่อาศัย โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.....	69
16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปรผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นดำเนินการวางแผน จำแนกตามที่อยู่อาศัย โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.....	71
17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นปฏิบัติตามแผน จำแนกตามที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.....	73
18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นการประเมินผล จำแนกตามที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.....	75
19 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร.....	78

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น.....	26
2 แสดงขั้นตอนการจัดประชาคม	35
3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	49

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาเมืองเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ซึ่งนับว่าเป็นนโยบายที่ค่อนข้างใหม่ เมื่อเทียบกับนโยบายทางการพัฒนาชนบท ทั้งนี้เนื่องจากสภาพปัจจุบันของเมืองต่าง ๆ มีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว อาจกล่าวได้ว่าขณะนี้ มีประชากรประมาณร้อยละ 40 ของประเทศ อาศัยอยู่ในเมือง โดยมีผู้อพยพมาจากชนบทค่อนข้างสูง จึงต้องมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภครองรับการขยายตัวของเมือง ทำให้เมืองมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยขาดการวางแผนที่ชัดเจนมารองรับอย่างสมดุลงจึงก่อให้เกิดปัญหาเพิ่มขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย

จะเห็นได้ว่าการพยายามปรับทิศทางการพัฒนาประเทศให้กระจายไปสู่ฐานรากด้วย ไม่ใช่มุ่งเน้นพัฒนาระดับชาติเท่านั้น การปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในระดับชาติ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยพัฒนาการของการปกครองและบริหารตนเองในระดับท้องถิ่นก่อน โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชนว่าการปกครองและบริหารท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขา นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นยังเปรียบเสมือนสถาบันฝึกอบรมประชาชนให้เข้าใจกระบวนการ และกลไกทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะช่วยให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นหากประชาชนไม่เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างเหมาะสม และจริงจังแล้ว คงจะเห็นความสำเร็จของการพัฒนาประเทศโดยรวมได้ยาก

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปี เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางหรือแนวทางในการดำเนินงาน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับประโยชน์จากการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชน แต่ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปีที่ผ่านมา พบปัญหาและอุปสรรคสำคัญ คือ ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปี ได้มีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านเป็นไปตามขั้นตอน และนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้จัดลำดับความสำคัญที่ประชุมประชาคมมาจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปี เป็นไปตามระเบียบของการจัดทำแผน แต่เมื่อจะดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายพบว่า แผนพัฒนาตำบลสามปีเป็นเพียงโครงการหรือกิจกรรม

ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ได้งบประมาณมาดำเนินการทำนั้น โดยไม่ได้นำโครงการที่จัดลำดับความสำคัญไว้ไปปฏิบัติตามแผน ทำให้โครงการ/กิจกรรม ที่ประชาชนได้มีมติเห็นชอบ ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามที่ได้เสนอไว้ในการประชุมประชาคมดังกล่าว แผนงานหรือโครงการ ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนที่แท้จริง การดำเนินการตามแผนงานไม่เป็นระบบมีการเปลี่ยนแปลงแผนงานบ่อย ๆ ในปีงบประมาณนั้นๆ ซึ่งแผนพัฒนาสามปีที่ได้จัดทำไว้แล้วนั้นต้องมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกับสมาชิก-สภาท้องถิ่นให้มีการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการ

ดังนั้น ในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จะสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้ที่มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จะต้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการศึกษาวางแผน และหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพจัดทำแผนพัฒนาสามปี ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์จังหวัดสกลนคร เพราะการวางแผน จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรมตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง และดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้ (แผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ. 2555-2557, องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ยังขาดความต่อเนื่องของนโยบายและการวางแผน ขาดการพัฒนาในด้านพัฒนาสังคมโดยเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมากเกินไป องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณที่จัดเก็บเอาได้และบางส่วนได้รับการจัดการจากส่วนสภา แต่ยังไม่เพียงพอในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการกำหนดพื้นที่ปลูกพืชและเป้าหมายการผลิตที่ชัดเจน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เกษตรกรขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ ทำให้ผลผลิตต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับระดับภาค/ประเทศ ขาดศูนย์การเรียนรู้ทางการเกษตร ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ขาดเมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การจัดการงบประมาณจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ระเบียบ กฎหมาย ยังให้อำนาจในการพัฒนาไม่ชัดเจน เด็กและเยาวชนได้รับกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ ซึ่งขัดแย้งกับวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อพัฒนาอาชีพของการเกษตร การเปิดการค้าอย่างรวดเร็วโดยที่ประชากรยังไม่มีความพร้อม จากปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะศึกษาการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ เพื่อให้ได้แนวทางที่สามารถปฏิบัติได้จริง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร ประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร ตามความเห็นของประชาชน จำแนกตามเพศ การศึกษา รายได้ หมู่บ้านที่ตั้งอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอสุมาลัย จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามเพศ การศึกษา รายได้ หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ประกอบด้วย ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขั้นตอนในการจัดทำประชาคม เป็นต้น

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 120 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 96 คน โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2543 : 304) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ในการวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระซึ่ง ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของประชาคมหมู่บ้าน ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.3 รายได้

3.1.4 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จากคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการและการติดตามประเมินผล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มี 4 ด้าน

3.2.1 ชั้นเตรียมการวางแผน

3.2.2 ชั้นดำเนินการวางแผน

3.3.3 ชั้นปฏิบัติการ

3.3.4 ชั้นการประเมินผล

4. ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการระหว่าง มีนาคม ถึง พฤษภาคม 2556

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผลการดำเนินการ หมายถึง ระดับของการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นการวัดผลการดำเนินการโดยสอบถามความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในที่นี้หมายถึงองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
2. ประชาคมหมู่บ้าน หมายถึง การที่ประชาชนหรือหมู่บ้านเข้ามารวมกันเพื่อพูดคุยปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในรูปของกลุ่ม หรือเครือข่าย ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายที่แก้ปัญหานั้น ๆ ให้ลุล่วง หรือพัฒนาประเด็นนั้น ๆ ร่วมกัน
3. แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน/โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี
4. การดำเนินการจัดทำแผน หมายถึง ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ตามกระบวนการจัดทำแผน 4 ขั้นตอน โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับการจัดทำแผนและกรอบแนวคิดจากคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการและการติดตามประเมินผล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อศึกษาในส่วนของการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ดังนี้
  - 4.1 ขั้นเตรียมการวางแผน หมายถึง การแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาของแผน จัดสรรทรัพยากร ซึ่งได้แก่ บุคลากร ทุน และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
  - 4.2 ขั้นการวางแผน หมายถึง การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาวะแวดล้อม ทั้งภายใน และภายนอกองค์การ การกำหนดโครงการ/กิจกรรม การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายจัดทำแผน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระยะเวลาดำเนินการ และการกำหนดงบประมาณ
  - 4.3 ขั้นปฏิบัติตามแผน หมายถึง การนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย มีการอำนวยความสะดวก ส่งเสริมและจัดสรรงาน แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนเข้าใจอย่างชัดเจน กำหนดวิธีประสานงาน การตรวจสอบและควบคุมงาน
  - 4.4 ขั้นการประเมินผล หมายถึง ติดตามความก้าวหน้า การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตามแผนกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดและการประเมินค่าของวิธีการต่าง ๆ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จเป็นเกณฑ์การประเมินผล เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบการดำเนินการ และแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดทฤษฎีต่อไปนี้ มาสร้างเป็นกรอบเชิงอธิบาย ได้แก่

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงาน
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น
5. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผน

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ (ราชกิจจานุเบกษา. 2550 : 113-114)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นและ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือบริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542

2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542 ทำให้เห็นได้ว่า มีการกำหนดดับทกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้ จึงมีบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30(4) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ 5.2 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2549 จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการที่ กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและ ประชาคม

1. ความหมายของการวางแผน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2548 : 2)

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาเปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อม โยงระหว่างปัจจุบันและอนาคต (Where we are to where we want to go) เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผนจึงเป็นกระบวนการทาง

สติปัญญาที่ พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้ และการคาดคะเน อย่างใช้ดุลยพินิจ (Harold Koontz, Cyrill Donnell and Heinz Wehrlich. 1964 : 1)

การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยผ่านกระบวนการคิดก่อนทำ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การวางแผนคือความพยายามที่เป็นระบบ (Systematic attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตเพื่อให้องค์การบรรลุผลที่ปรารถนา

2. ความสำคัญของการวางแผน (Significance of Planning)

2.1 เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการจัด โอกาสทางด้านการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกลมองเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหาความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นองค์การจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอัน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมือง เป็นต้น

2.2 ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดรจึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบ (System Approach) เข้ามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน

2.3 ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

2.4 เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

2.5 ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ (A rational Approach) มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่

กล่าวโดยสรุปว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของการจัดการที่ดี

3. ประโยชน์ของการวางแผน (Advantages of Planning)

การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

3.1 บรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of Objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดหมายปลายทาง เพื่อให้องค์การบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผน ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัดก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

3.2 ประหยัด (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับ การใช้สติปัญญา เพื่อคิดวิธีการให้องค์การบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่าง ๆ มีการประสานงานกันดี มีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี ก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์การ

3.3 ลดความไม่แน่นอน (Reduction of Uncertainty) การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลง เพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้ว ทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

3.4 เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basis of Control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

3.5 ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages Innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์การ และยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

3.6 พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วยเพราะเขาได้อย่างชัดเจนว่าองค์การคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนี้การวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

3.7 พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength) การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3.8 ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดหมายขององค์กร ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดหมายเดียวกัน มีการจัดประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กร

4. ข้อจำกัดในการวางแผน

อย่างไรก็ตามการวางแผนบางครั้งอาจประสบความล้มเหลว หรือขาดประสิทธิภาพขึ้นได้ ดังนั้นข้อความต่อไปนี้จะช่วยของท่านนำไปพิจารณาประกอบในการวางแผน เพื่อให้การวางแผน ไม่ประสบความล้มเหลว

4.1 การขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ ในการวางแผนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณากำหนดจุดหมายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินงาน แต่ถ้าขณะที่มีการวางแผนนั้นกลุ่มทำงานได้ข้อมูลที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือไม่ได้ จะทำให้การวางแผนงานนั้นเกิดการผิดพลาด ฉะนั้นข้อมูลนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแผนงานเป็นอย่างยิ่ง

4.2 การวางแผนเป็นกระบวนการมองไปข้างหน้า ถ้าผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะทำงานในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก เขาจะไม่สามารถทำการวางแผนที่ดีได้เลย ฉะนั้นผู้วางแผนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มและเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นจะได้สามารถมองหามาตรการประเมินและติดตาม แผนที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้อง

4.3 การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การวางแผนอาจจะทำให้การปฏิบัติการบางกรณีล่าช้าไปได้ แต่ก็เป็นที่จริงว่าถ้าเราไม่ใช้เวลาในการวางแผนอย่างพอเพียงแล้ว แผนที่กำหนดขึ้นอาจจะกลายเป็นแผนที่ใช้ไม่ได้ จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการรวบรวมการวิเคราะห์ สารสนเทศและการประเมินทางเลือกต่าง ๆ ดังนั้น ถ้าการจัดการไม่จัดงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอในการวางแผน ไม่ยอมใช้เวลาให้พอเพียงคิดแต่เพียงว่าเสียเวลาสิ้นเปลืองแล้วผลของแผนที่จะออกมาดีนั้น ย่อมเป็นไปได้

4.1 การดำเนินการภายในองค์กรที่เข้มงวดเกินไปในเรื่องต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรคในการนำความคิดริเริ่มและแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาสู่องค์กร ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นการดำเนินการในบางกรณีบ้าง ซึ่งจะนำผลดีมาสู่องค์กร

4.5 การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นข้อจำกัดในการวางแผน บางครั้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นผลกระทบอย่างต่อเนื่องมาจาก ความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ฉะนั้นผู้วางแผนไม่สามารถยอมรับเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ อาจจะนำไปสู่การต่อต้านจากกลุ่มคนงานและทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อ กระบวนการวางแผนที่เกิดขึ้นขาดประสิทธิภาพ

4.6 ประสิทธิภาพในการวางแผนอาจมีข้อจำกัดมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถ ควบคุมได้เพราะปัจจัยภายนอกบางอย่างยากแก่การทำนายและคาดการณ์ เช่นการเกิดสงคราม การควบคุมของรัฐบาล หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วางแผนไม่สามารถควบคุมได้ ก็อาจทำให้การดำเนินงานตามแผนประสบปัญหายุ่งยากได้

5. หลักการพื้นฐานในการวางแผน

การวางแผนประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน 4 ประการด้วยกันคือ

5.1 การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร (Contribution to Purpose and Objectives) ในการวางแผน ผู้วางแผนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ ว่าเป้าหมายของแผนทุกแผนที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเกื้อหนุนและอำนวยความสะดวกให้เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กรสัมฤทธิ์ผลหลักการนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในองค์กรบรรลุตามเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จ ได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกอย่างจริงจัง

5.2 การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของกระบวนการจัดการ (Primacy of Planning) ซึ่งกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การวางแผนเป็นงานเริ่มต้นก่อนขั้นตอนอื่น ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยความสอดคล้อง

5.3 การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน (Pervasiveness of Planning) การวางแผนเป็นงานของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องทำแล้วแต่ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารในระดับที่ต่างกันต่างก็มีความรับผิดชอบควบคุมให้งานที่ตนกระทำอยู่ให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้น การวางแผนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

5.4 ประสิทธิภาพของแผนงาน (Efficiency of Plans) ในการวางแผนนั้นผู้วางแผน จะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการวางแผน ซึ่งสามารถพิจารณาจากการ บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการลงทุนอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การใช้เวลา เงิน เครื่องมือ แรงงาน และการบริหารที่ดีสร้าง

ความพึงพอใจให้แก่สมาชิกในองค์กร หลักการพื้นฐาน 4 ประการนี้นับว่ามีส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานของความคิดในด้านการวางแผนให้องค์การประสบเจริญก้าวหน้า

6. ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน (Steps in Planning Process)

การดำเนินงานใด ๆ ก็ตามควรจะมีลำดับขั้น และขั้นตอนทั้งนี้เพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ การวางแผนก็เช่นกันจำเป็นต้องทำต่อเนื่องเป็นกระบวนการลำดับขั้นในการวางแผน ประกอบด้วย ขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting Objectives) เป็นงานอันดับแรกที่นักวางแผนจะดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้รู้ทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้า เพราะการวางแผนเป็นเรื่องของอนาคตซึ่งได้กล่าวมาแล้ว และเป็นพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ในองค์กร สิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักในการวางแผนคือแผนที่วางจะต้องมีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกในองค์กรเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และมีการประสานงานกัน

6.2 พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการวางแผน (Developing the Planning Premises) ผู้วางแผนจะต้องกำหนดข้อตกลงต่าง ๆ ที่จะเป็นขอบเขตในการวางแผน เพื่อสามารถคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตได้ถูกต้องใกล้เคียง การกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นจะนำมาเป็นพื้นฐานในการวางแผน ขอบเขตและข้อตกลงต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากข้อมูลและปัจจัยภายนอก เช่นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ความรู้สึกของประชาชน นอกจากปัจจัยภายนอกแล้ว การวางแผนจะต้องตระหนักถึงข้อมูลและปัจจัยภายในองค์กรด้วย จึงจะทำให้ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นมาจากข้อมูลรอบด้าน อันเป็นผลทำให้ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นกรอบในการวางแผนมีความเชื่อถือได้มากขึ้น

6.3 พิจารณาข้อจำกัดต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผน (Reviewing all possible Limitations on Planning) ข้อจำกัดต่าง ๆ มักเกิดขึ้นเสมอในการทำงานใด ๆ ฉะนั้นถ้าผู้วางแผนได้มีการพิจารณาและคำนึงสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะสามารถขจัดข้อจำกัดต่าง ๆ ให้เหลือน้อยลง สิ่งที่ควรนำมาพิจารณา คาดการณ์ในการวางแผน ได้แก่ ขอบเขต อำนาจหน้า วัสดุอุปกรณ์ สภาพทางการเงิน ตลอดจนบุคคลากรต่าง ๆ ในองค์กร เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีน้ำหนักสำคัญในการกำหนดแผนงานที่จะดำเนินการต่อไป

6.4 พัฒนาทางเลือก (Developing Alternatives) ในการวางแผนผู้วางแผนควรได้แสวงหาทางเลือกต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินการตามแผนนั้น เพราะบางครั้งการดำเนินการตามแผนหนึ่ง ๆ ไม่ให้มีแนวทางปฏิบัติแนวเดียวที่จะบรรลุความสำเร็จของแผนนั้น แต่อาจมีแนวปฏิบัติหลาย ๆ แนวที่สามารถไปถึงวัตถุประสงค์ของแผนนั้นได้เช่นกัน

ฉะนั้น ผู้วางแผนจำเป็นต้องคิดถึงแนวทางต่างๆ หลายๆ แนวมากำหนดกิจกรรมในการวางแผน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาความคิดของผู้วางแผนให้มีความหลากหลายตามข้อมูลต่าง ๆ

6.5 ประเมินทางเลือก (Evaluating the Alternatives) การประเมินทางเลือกนี้ต้องการ หลังจากได้มีการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ แล้ว ผู้วางแผนจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของทางเลือก แต่ละแนวประกอบว่าจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนที่ทางเลือกเหล่านี้จะทำให้องค์การดำเนินไปได้ แล้วจึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้สูงสุด (The Most Feasible Alternatives) สิ่งที่เป็นข้อคิด สำหรับผู้วางแผนในการประเมินทางเลือกนั้นก็คือ ไม่มีวิถีใดที่ให้ผลสูงสุดเพียงวิถีเดียว ฉะนั้นผู้ วางแผนควรตัดสินใจเลือกทางเลือกสองแนวทางหรือมากกว่า และนำทางเลือกที่เลือกแล้วมาหลอม รวมกันเพื่อเป็นแผนที่เป็นไปได้มากที่สุด (The Most Feasible Plan) ในการปฏิบัติ

6.6 เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ (Converting Plans into Actions) ผู้วางแผนต้องทำ การเปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะออกมาในรูปการกำหนดเป็นนโยบาย (Policies) ตารางการ ทำงาน (Schedules) และงบประมาณ (Budgets) การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กล่าวนี้จะช่วยเป็น แนวทางใน การดำเนินกรปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น

7. ลักษณะของแผนที่ดี (Requirement of a Good Plan)

แผนที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

7.1 แผนควรจะมีลักษณะชี้เฉพาะมากกว่ามีลักษณะกว้างหรือกล่าวทั่ว ๆ ไป (It should be Specific rather than general) การชี้เฉพาะถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจน และโอกาสที่จะเกิดความเข้าใจผิดหรือนำไปใช้ผิด ๆ นั้นน้อยมาก ฉะนั้นการจัดทำแผนจะต้องมี ลักษณะเฉพาะเพื่อให้ การดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่ต้องตีความกันในลักษณะ ต่าง ๆ และบางครั้งการตีความ นั้นอาจก่อให้เกิดดำเนินการที่ผิดทิศทางไปก็เป็นได้

7.2 แผนควรจะจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่รู้แล้วและสิ่งที่ยังไม่รู้ให้ชัดเจน (A plan should distinguish between the known and the unknown) ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการ คาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต ฉะนั้นการจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งไม่รู้และรู้ให้เห็น เด่นชัด จะทำให้ ผู้ใช้แผนคำนึงถึงและพิจารณาสิ่งที่ยังไม่รู้ให้รอบคอบ

7.3 แผนควรมีการเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติได้ (A plan should be logical and practical) ซึ่งเรื่องนี้นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้วางแผนจะต้อง ใช้การ คิด วิเคราะห์การคิดวิจารณ์ฐานเป็นฐานในการพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและตัดสินใจเลือก แนวทางดำเนินการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

7.4 แผนจะต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ (The plan must be flexible and capable of being modified) แผนที่น่าไปใช้จะต้องเหมาะสมกับสภาพการณ์

การเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกขณะ นอกจากนั้นการดำเนินการต่าง ๆ มักจะมีตัวแปรต่าง ๆ จำนวนมาก ที่มีผลกระทบต่อแผน ฉะนั้นแผนที่ที่จะต้องมียุทธศาสตร์ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป

7.5 แผนจะต้องได้รับการยอมรับจากกระบวนการที่เกี่ยวข้อง (The plan must be acceptable to the persons who adopt it and to the persons who are affected) ทั้งนี้เนื่องจากการยอมรับ จะนำมาซึ่งความตั้งใจและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการนำแผนไปปฏิบัติ ถ้าแผนที่วางนั้นได้รับการยอมรับ จากผู้เกี่ยวข้องย่อมเป็นผลดีแก่การดำเนินงานขององค์การธุรกิจเป็นอย่างดี

8. ประเภทของการวางแผน (Type of Planning)

การวางแผนสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะแนวคิดพื้นฐานได้ดังนี้

8.1 จำแนกตามระดับการจัดการ

8.1.1 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารระดับสูง (Top Management) เป็นการวางแผนในลักษณะการพิจารณาภาพรวมทั้งหมด (Overall Planning) ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ และขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงาน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามกำลังของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่คาดการณ์ว่าจะมีในอนาคต

8.1.2 การวางแผนบริหาร (Administrative Planning) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารระดับกลาง (Middle-level Management) เป็นการวางแผนเพื่อกำหนดกรอบและ ทิศทางไว้สำหรับแผนปฏิบัติการ (Operative Plans)

8.1.3 การวางแผนปฏิบัติการ (Operational Planning) เป็นแผนที่ผู้บริหารระดับต้น (lower level managers) นำแผนบริหาร (Administrative Plans) ไปดำเนินการในภาคปฏิบัติ

8.2 จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติ

8.2.1 การวางแผนดำเนินงาน (Standing Planning) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะเป็นแผนถาวรบ่งบอกถึงแนวความคิด หลักการหรือแนวทางปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยในองค์การหรือใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นประจำ แผนชนิดนี้จะรวมไปถึงนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน กฎวิธีการ และมาตรฐาน การวางแผนใช้ประจำมีประโยชน์ต่อผู้บริหารเป็นอย่างยิ่งที่สามารถตรวจสอบการทำงานของพนักงานและสามารถประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีเอกภาพและ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามการวางแผนชนิดนี้อาจมีจุดอ่อนบ้าง คือเมื่อสภาพการณ์บางอย่างเปลี่ยนแปลงไป แผนประเภทนี้จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในลักษณะแผนใช้ เฉพาะครั้ง

8.2.2 การวางแผนใช้เฉพาะครั้ง (Ad hoc Single Planning) เป็นการวางแผนเพื่อปรับและเสริมการวางแผนดำเนินงานประจำทั้งนี้เนื่องจากแผนดำเนินงานประจำไม่อาจตอบสนองความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ แผนใช้เฉพาะครั้งจึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เฉพาะสถานการณ์แผนประเภทนี้ใช้ครั้งเดียวแล้วจะไม่นำมาใช้อีก บางครั้งจึงมีการเรียกแผนชนิดนี้ว่า แผนใช้ครั้งเดียว แผนประเภทนี้ได้แก่ แผนงาน โครงการ งบประมาณ และตารางการทำงาน แผนใช้เฉพาะครั้งมีประโยชน์ต่อองค์กรทำให้ลดความเสี่ยงและเป็นการใช้เพื่อความเหมาะสมกับสภาพ การณ์ที่เกิดขึ้น

8.3 จำแนกตามระยะเวลา

8.3.1 การวางแผนระยะยาว (Long-range Planning) เป็นการวางแผนที่กำหนดระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่จากการศึกษาของ The American Management Association พบว่าแผนระยะยาวนี้ควรมีระยะ 5 ปี เหมาะสมที่สุดที่จะสามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างมีเหตุผล

8.3.2 การวางแผนระยะปานกลาง (Medium-range Planning) เป็นการวางแผนที่มีระยะเวลาดำเนินการระหว่าง 3 ถึง 5 ปี

8.3.3 การวางแผนระยะสั้น (Short-range Planning) มีระยะเวลาที่กำหนดไว้ระหว่าง 1 ถึง 3 ปี การวางแผนระยะสั้นเป็นการกำหนดกิจกรรมช่วงสั้น ๆ เพื่อให้วัตถุประสงค์ในแผนระยะยาว ประสบความสำเร็จ แผนระยะสั้นจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนระยะยาว องค์กรจึงจะดำเนินการไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางอย่างราบรื่น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการวางแผนตามระยะเวลาไม่ว่าจะเป็นการวางแผนระยะสั้นและ ระยะยาวอาจไม่ได้กำหนดเวลาที่กล่าวในตอนต้น เพราะสภาพขององค์กรในยุคปัจจุบันต้องมีการ เปลี่ยนแปลงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและระหว่างประเทศ

8.4 จำแนกตามลักษณะคุณค่าการใช้งาน การวางแผนกายภาพ (Physical Planning) เป็นการวางแผนด้านทำเลที่ตั้ง การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนา ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

8.5 การจำแนกตามขอบข่ายลักษณะของแผน แบ่งออกได้ดังนี้

8.5.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

8.5.5 นโยบาย (Policies)

8.5.2 วิธีปฏิบัติงาน (Procedures)

8.5.6 วิธีการ (Method)

8.5.3 มาตรฐาน (Standard)

8.5.7 งบประมาณ (Budget)

8.5.4 แผนงาน (Program)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น

โกวิทช์ พวงงาม (2546 : 21) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้จะปราศจากการควบคุมของรัฐ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นที่รัฐทำให้เกิดขึ้น หรือการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้ โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นข้างต้นสามารถสรุปเป็นหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ ดังนี้ (โกวิทช์ พวงงาม. 2546 : 21 – 22)

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านี้อาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นของไทยจัดเป็น กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบลและเมืองพัทยา ตามเหตุผลดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็กลายเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

3.1 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่ และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติตำบล เป็นต้น

3.2 สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นคืออำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4. มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่นจัดแบ่งเป็นสองฝ่ายคือ องค์กรฝ่ายบริหาร และองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหารและสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานคร คือ กรุงเทพมหานคร จะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากรุงเทพมหานครจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

2.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2.2 เพื่อสนองตอบต่อความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.3 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ การปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

3.1 การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

3.2 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3.3 การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

3.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศ
ในอนาคต

3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

4 องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เล็กที่สุด
ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ประชาชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาตำบล
การตรวจสอบการกำกับดูแล ได้ง่ายที่สุด ตลอดจนเป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการระดม
ความรู้ และความคิดการตัดสินใจ วางแผนพัฒนา การดำเนินการ และการระดมทุนทรัพยากร
เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองที่มีความเหมาะสม ทั้งในแง่เชิงโครงสร้าง
ขององค์กรและในแง่การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นโดย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปรับฐานะการ
บริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น
2 รูปแบบ คือ รูปแบบสภาตำบล และรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่ง “พระราชบัญญัติสภา
ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)” (กระทรวง
มหาดไทย. 2542 : 10-11) ได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใน
มาตรา 40 ว่าด้วยสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี
เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลที่ได้มีประกาศของ
กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ การจัดตั้งองค์การบริหาร
ส่วนตำบลให้ทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะต้อง
ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในประกาศด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะ
เป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงาน

ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานขององค์การที่สามารถกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ องค์การใดที่จะเรียกได้ว่ามีประสิทธิผลจะต้องมีความสามารถกระทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จในเวลาที่กำหนดไว้ได้ (ยูทธนา ทาทายู. 2543 : 5-19) จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้หลากหลาย ดังนี้

คัมเบล เจ รีดคิน (Reddin. 1970 : 42-45) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลพิจารณาได้ 3 ระดับ คือ ระดับองค์การ (Corporate) ระดับหน่วยงาน (Departmental) และระดับบุคคล (Managerial)

ประสิทธิผลระดับองค์การ จะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ กำไร ตำแหน่งในการแข่งขัน การเจริญเติบโตและขยายตัวขององค์การ ผลิตภัณฑ์ ความยืดหยุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และความสัมพันธ์กับส่วนราชการ

ประสิทธิผลระดับหน่วยงาน เป็นเรื่องที่หน่วยงานในระดับย่อยขององค์การ สามารถทำผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่องค์การใหญ่ในภาพรวมได้

ประสิทธิผลระดับบุคคล เป็นเรื่องของผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์การ

พิทยา บวรวัฒนา กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือสภาพขององค์การที่ตั้งไว้ หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น (พิทยา บวรวัฒนา. 2530 : 15-17)

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ความหมายว่าประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงดังประสงค์ หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มาพิจารณา (สมพงษ์ เกษมสิน. 2514 : 22)

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2536 : 130 ; อ้างถึงใน ธนะสิทธิ์ เจียวชัยภูมิ. 2546 : 16) ได้ให้ความหมายไว้ในหนังสือ “ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์” ว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การสนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลมากที่สุด โดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

นั่นก็คือ การลดค่าใช้จ่ายด้านวัตถุและบุคลากรลง ในขณะที่พยายามเพิ่มความแน่นอนตรง ความเร็วและความราบเรียบของการบริหารให้มากขึ้น และยังคงกล่าวต่อไปอีกว่าคำว่า “ประสิทธิภาพ” นี้ จะมีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่าประสิทธิผล สำหรับคำว่า “ประสิทธิผล” ดิน ปรัชญพฤทธิ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง

ระดับคนที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด ในบทความเดียวกันนี้

รชชัย สันติวงษ์ (2541 : 30 ; อ้างถึงใน ธนะสิทธิ์ เจริญชัยภูมิ. 2546 : 20) ได้รวบรวมความคิดของนักวิชาการอีกหลายท่านที่ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่าง ระหว่างคำว่า “ประสิทธิผลขององค์การ” (Organizational Effectiveness) และประสิทธิภาพขององค์การ (Organizational Efficiency) ไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าไป และสามารถบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การตั้งไว้ ส่วนประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้จากการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นอย่างไรแค่ไหน ในขณะที่กำลังปฏิบัติงานตามเป้าหมายขององค์การนั้น ๆ

เจมส์ แอล ไพรซ์ (Jame L Price. 1968 : 54-56) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การของ ไพรซ์ จะถูกจำกัดอยู่เพียงเรื่องความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gerogopoulous and Tannenbaum (Price. 1968 : 53 ; อ้างถึงใน ยุทธนา ทาตายุ. 2543 : 7)

ไพรซ์ (Price. 1968 : 75-77) ได้เสนอตัวแปรแทรกซ้อน ซึ่งเป็นสาเหตุของความแตกต่างในประสิทธิผลขององค์การดังนี้ คือ

1. ความสามารถในการผลิต หมายถึง อัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิต
2. การยินยอมปฏิบัติกร หมายถึง ความมากน้อยของการที่สมาชิกในองค์การยอมรับบรรทัดฐานขององค์การ
3. ขวัญและกำลังใจ หมายถึง ความมากน้อยของการที่แรงจูงใจ (Motives) ของสมาชิกแต่ละคนได้รับ การตอบสนอง
4. ความสามารถในการปรับตัว หมายถึง ความมากน้อยขององค์การสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง
5. ความเป็นปึกแผ่น (Institutionalization) หมายถึง ความมากน้อยของการที่องค์การจะถูกตัดสินใจให้เป็นที่ยอมรับในสภาพแวดล้อม หรือความอยู่รอดขององค์การ

ไพรซ์ (Price. 1968 : 75-77) ได้แสดงทัศนะว่าความสามารถในการผลิตมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประสิทธิผลขององค์การ แต่อย่างไรก็ตามตัวแปรเหล่านี้อาจไม่สัมพันธ์กันในทางปฏิบัติ เช่น ตัวแปรที่สัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจอาจไม่สัมพันธ์กับความสามารถในการผลิต ซึ่งความสัมพันธ์กันนี้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าหมายขององค์การ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย กล่าวคือ ประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมายหนึ่งอาจสัมพันธ์ในทางลบกับประสิทธิผลในการบรรลุอีกเป้าหมายหนึ่งก็ได้ ทำให้องค์การต้องเลือกว่าต้องการบรรลุเป้าหมายใด และเป้าหมายใดเป็นเป้าหมายที่แท้จริงที่ได้รับการตกลงจากทุก ๆ ฝ่ายในองค์การ

จากการศึกษาความหมายของประสิทธิผลจากนักวิชาการหลายท่านข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยขอสรุปว่า ประสิทธิผลขององค์การก็คือการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใด ในการดำเนินงาน โดยบรรลุเป้าหมายหรือสภาพขององค์การที่ตั้งไว้ หรือปรารถนาให้บังเกิดขึ้น และเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่ตั้งไว้

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

1. ความเป็นมาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

นับตั้งแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมีเพียงที่จะมีหน้าที่ ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะเป็นองค์กร ที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ ภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการ บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำ “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548” ขึ้น โดยได้กำหนดให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรเองเป็น 2 ประเภท คือ

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นแผนพัฒนาระยะยาว
2. แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนาแบบหมุนเวียน (Rolling Plan) ที่ต้องมีการ ทบทวนและจัดทำทุกปี ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

2. นโยบายผู้บริหารท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

- 2.1 สร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีมีความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการบริหารงาน เช่น การให้บริการสาธารณะและการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม
- 2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ถนน ฯลฯ ให้ได้มาตรฐาน
- 2.3 ส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านและพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่นิยมแพร่หลาย เป็นจุดขายเพิ่มรายได้และสร้างศูนย์การค้าชุมชน เพื่อเป็นตลาดกลางทางการเกษตร
- 2.4 ขยายแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค บริโภคทางการเกษตร โดยเฉพาะในฤดูแล้ง และส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
- 2.5 สืบสานศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
- 2.6 ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม ทำท้องถิ่นให้สะอาดปราศจากขยะมูลฝอย รักษาสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาการท่องเที่ยว
- 2.7 ยกระดับการศึกษาชั้นอนุบาลจนถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน
- 2.8 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัย ห่างไกลยาเสพติด ตั้งเครือข่ายอนามัยชุมชน สร้างสุขภาพป้องกันเอดส์ร้าย ขจัดยาเสพติด ออกกำลังกาย ไร้สิ่งเสพติด

3. ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 กำหนดให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไว้ แต่ไม่ได้กำหนดห้วงระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาว่าเป็นแผนระยะกี่ปี ดังนั้นท้องถิ่นจึงสามารถที่จะพิจารณาว่าจะทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของตน สำหรับห้วงระยะเวลาเท่าใดขึ้นอยู่กับแนวความคิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าคิดไปข้างหน้า (Forward Thinking) ไปในอนาคตยาวนานเพียงใด ประกอบกับข้อมูลปัญหาที่ต้องการการแก้ไข ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งในที่นี้้องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนระยะเวลา 6 ปี คือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ. 2555 โดยจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้แก่

3.1 เป็นแผนที่จัดทำขึ้น โดยตั้งบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่ต้องการจะบรรลุ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทุกมิติ ทั้งมิติด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลงขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และมิติเชิงพื้นที่ ทั้งพื้นที่ใกล้เคียงขยายสู่ระดับอำเภอ จังหวัด ระดับประเทศ และระดับโลก

3.2 เป็นแผนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน คือ

3.2.1 การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

3.2.2 การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์พัฒนาในปัจจุบัน

และกำหนดประเด็นในการพัฒนา

3.2.3 การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น

3.2.4 การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.2.5 การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น

3.2.6 การกำหนดยุทธศาสตร์และบูรณาการแนวทางการพัฒนา

3.2.7 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา

3.2.8 การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

4. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

4.1 เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ถูกต้องยาวไกลในอนาคต

4.2 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดภารกิจหลัก ประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายและกลยุทธ์ แนวทางการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ให้เหมาะสม ชัดเจนและทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และสนองตอบปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างถูกต้องแท้จริง

4.4 เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความต้องการแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรองค์กรทุกภาคส่วนประชาชนและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

4.5 เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดคน โยบายและแนวทางการพัฒนาตลอดจนกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น และเพื่อให้มีการวางแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์นั้น ๆ

4.6 เพื่อให้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

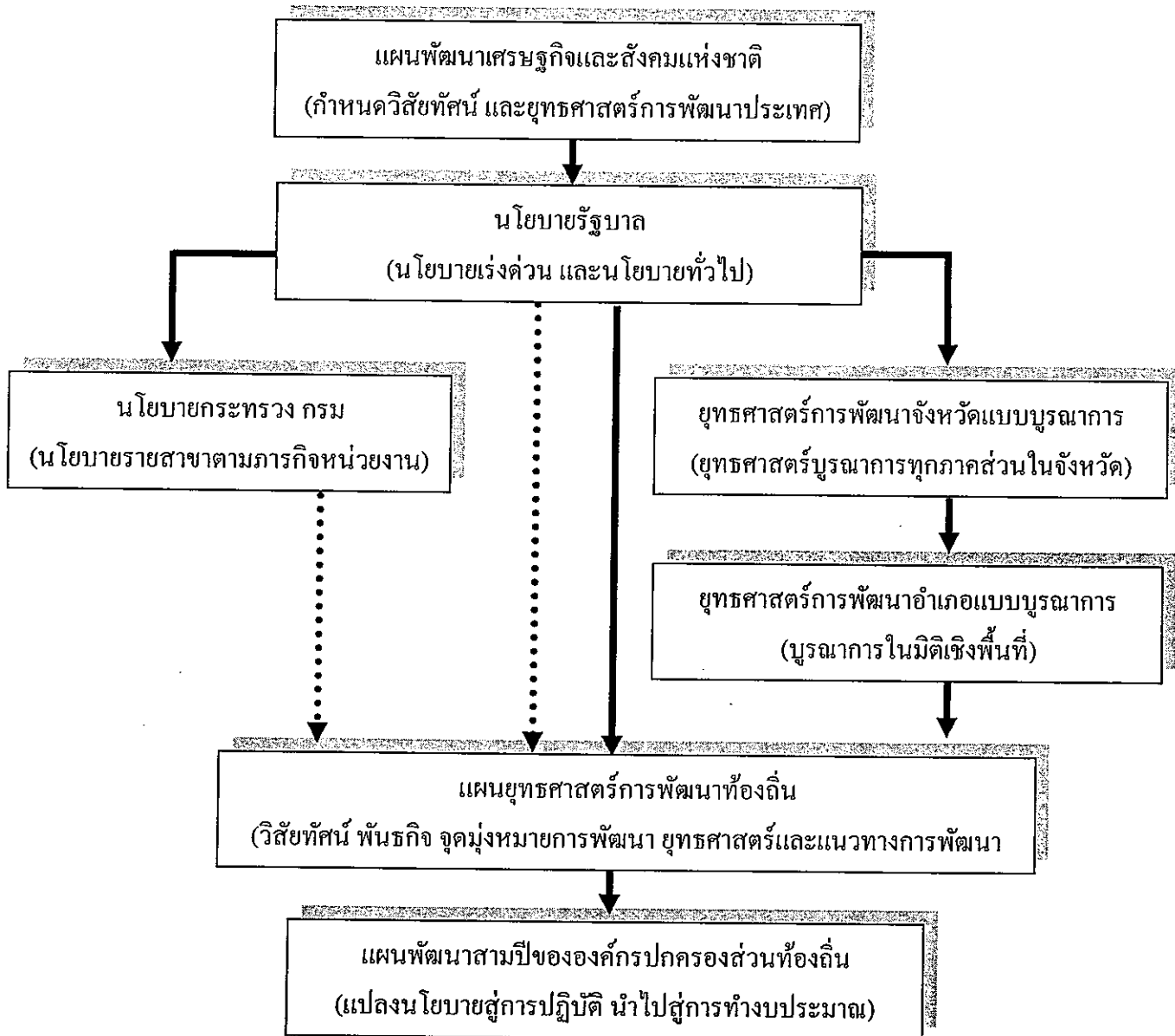
4.7 เพื่อให้สามารถติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลได้อย่างชัดเจน

4.8 เพื่อให้ท้องถิ่นก้าวไปข้างหน้าสู่ความสำเร็จได้อย่างมั่นใจ

5. ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ได้บัญญัติให้ท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย

ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระยะยาวอย่างน้อย 5 ปี จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายท้องถิ่น ดังแสดงในรูปที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุ บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

การจัดทำหรือการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง เพราะแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต และเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (ระเบียบกระทรวงมหาดไทย. 2548 : 3)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไว้ ซึ่งประกอบด้วย 9 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องพบผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ แนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แล้วจัดทำโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอผ่านปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติในโครงการดังกล่าว แล้วแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ควรจัดเก็บควรเป็นข้อมูลที่มีความครอบคลุม และทันสมัย ประกอบด้วย ข้อมูลประชากร อาชีพ รายได้ สุขภาพ การศึกษา ทรัพยากร การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์การลงทุนอุตสาหกรรม และข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น

2. การรวบรวมปัญหาสำคัญของท้องถิ่น เพื่อจะนำมาใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหา และจะต้องนำแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่น ในปัจจุบัน ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินถึงปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส และอุปสรรค โดยใช้เทคนิค Swot Analysis มาเป็นเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น ในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยกิจกรรม 2 กิจกรรม คือ

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) การพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตอันเป็น “จุดหมาย” ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า

2. การกำหนดภารกิจหลักหรือพันธกิจ (Mission) ในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการกำหนดสิ่งที่ท้องถิ่นจะต้องทำ โดยจะเกิดขึ้นหลังจากที่ทราบว่าท้องถิ่นต้องการอะไร และเป็นอะไรในอนาคต ดังนั้น พันธกิจจึงเป็นถ้อยแถลงที่แสดงถึงลักษณะหรือขอบข่ายในการดำเนินงานของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับลักษณะการบริหารและการจัดการบริหารสาธารณะ รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรหรือภาพลักษณ์ที่ต้องการนำเสนอ

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป็นการกำหนดขอบเขต หรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินงาน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว ซึ่งวัตถุประสงค์จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ วัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่น และวัตถุประสงค์เฉพาะส่วนหรือเฉพาะเรื่อง

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนนี้จะสามารถจัดทำได้เมื่อได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจหลัก วัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์ SWOT ดังนั้น ขั้นตอนนี้จึงเป็นการแสดงแนวคิดหรือวิธีการที่ท้องถิ่นจะไปถึงจุดหมายที่ต้องการ ได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดปริมาณหรือสิ่งที่ต้องการให้บรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนา โดยมีเงื่อนไขเรื่องเวลาที่ต้องการทำ ปริมาณที่ต้องการ คุณภาพ สถานที่ ความเป็นไปได้ ซึ่งจะสามารถกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จเพื่อใช้ในกระบวนการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนได้

ขั้นตอนที่ 9 การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1-8 มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นตามเค้าโครงที่กำหนด แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประชาคมเมืองเพื่อพิจารณาและปรับปรุงก่อนนำเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้เป็นแผนพัฒนา และส่งให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอและระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 10 คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ พิจารณากลับกรองแผนพัฒนาสามปีของท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบลว่าสอดคล้องกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2550 – 2552 หรือไม่ และจัดทำบัญชีโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 11 คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าสอดคล้องกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2550 - 2552 หรือไม่ และนำบัญชีโครงการที่เกินศักยภาพส่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ และพิจารณาโครงการที่มีความจำเป็นแต่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ รวบรวมจัดทำเป็น “บัญชีโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.)”

สำหรับขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ตามกระบวนการจัดทำแผน 4 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยได้อาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำแผนและกรอบแนวคิดจากคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการและการติดตามประเมินผล ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อนำมาสังเคราะห์เพื่อศึกษาในส่วนของกรดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการวางแผน หมายถึง การแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาของแผน จัดสรรทรัพยากร ซึ่งได้แก่ บุคลากร ทุน และการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
2. ขั้นการวางแผน หมายถึง การวิเคราะห์สถานการณ์และสถานะแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกองค์การ การกำหนดโครงการ/กิจกรรม การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายจัดทำแผน ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระยะเวลาดำเนินการ และการกำหนดงบประมาณ
3. ขั้นปฏิบัติตามแผน หมายถึง การนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย มีการอำนวยความสะดวก ส่งเสริมและจัดสรรงาน แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนเข้าใจอย่างชัดเจน กำหนดวิธีประสานงาน การตรวจสอบและควบคุมงาน
4. ขั้นการประเมินผล หมายถึง ติดตามความก้าวหน้า การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตามแผนกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดและการประเมินค่าของวิธีการต่าง ๆ โดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จเป็นเกณฑ์การประเมินผล เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงต่อไป

7. องค์การในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทย. 2548 : 5)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนปฏิบัติการ เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ให้สอดคล้อง

กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ปัญหาของท้องถิ่น และกำหนดแผนงาน / โครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

7.1 องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทย, ข้อ 7, 10 และ 13. 2548) ประกอบด้วย

7.1.1 นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ

7.1.2 รองนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ทุกคน) กรรมการ

7.1.3 สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คัดเลือก 3 คน) กรรมการ

7.1.4 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก 3 คน กรรมการ

7.1.5 ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ กรรมการ ผู้บริหารท้องถิ่น คัดเลือก (ไม่น้อยกว่า 3 คน)

7.1.6 ผู้แทนประชาคมเมือง กรรมการ (คัดเลือกไม่น้อยกว่า 3 คนแต่ไม่เกิน 6 คน)

7.1.7 ปลัดท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

7.1.8 หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการตามข้อ (3) (4) (5) และ (6) มีวาระ 2 ปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

7.2 อำนาจหน้าที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

7.2.1 กำหนดแนวทางการพัฒนาโดยพิจารณาจาก

1. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง

2. ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมาย กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชน โดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

4. กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

5. นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

6. แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่นและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณา ด้วย

1. ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา
2. พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน
3. ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานเสนอ ผู้บริหารท้องถิ่น
4. พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
5. แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงาน ตามที่เห็นสมควร

8. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 8.1 ปลัดท้องถิ่น ประธานกรรมการ
- 8.2 รองปลัดท้องถิ่น กรรมการ
- 8.3 หัวหน้าส่วนการบริหารของท้องถิ่น กรรมการ
- 8.4 ผู้แทนประชาคมเมืองของท้องถิ่น (คัดเลือก 3 คน) กรรมการ
- 8.5 หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ
- 8.6 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงาน
- 8.7 ส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย ผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการตามข้อ (4) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และอาจได้รับการเลือกอีกได้

9. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนา ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่าย และรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

10. องค์กรประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา 3 ปี)

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ประกอบด้วย

10.1 นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานกรรมการ

10.2 ประธานคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น กรรมการระดับอำเภอ
ทุกอำเภอ

10.3 เลขานุการคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น กรรมการระดับอำเภอ
ทุกอำเภอ

10.4 หัวหน้าสำนักงานจังหวัด กรรมการ

10.5 ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรรมการ/เลขานุการ

10.6 หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานจังหวัด

โดยดำเนินการให้เสร็จภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแผนพัฒนาสามปี
จากคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
แจ้งผลการพิจารณาให้ อปท. และคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอทราบ

11. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

11.1 กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
จังหวัด โดยเชิญประชุมผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่ง เพื่อนำยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ยุทธศาสตร์
การพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด มาร่วมกันกำหนดเป็นกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และจัดส่งกรอบยุทธศาสตร์ฯ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ

11.2 พิจารณาให้ความเห็นแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
แต่ละแห่งว่ามีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ฯ หรือไม่ และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด
นำโครงการจากบัญชีที่เกินศักยภาพของท้องถิ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลไปพิจารณา เพื่อ
บรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ (กรณีที่องค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วให้จัดทำเป็นแผนพัฒนาสามปีเพิ่มเติม)

11.3 ตรวจสอบโครงการจากแผนพัฒนาท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบล
เพื่อมิให้โครงการซ้ำซ้อนกับแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

11.4 พิจารณานำโครงการที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือ
เป็น โครงการที่มีความจำเป็นแต่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ฯรวบรวมจัดทำเป็น“บัญชีโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.)” โดยใช้รูปแบบเค้าโครงของแผนพัฒนาสามปีในส่วนที่ 5 เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีโครงการ

12. คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ ประกอบด้วย

- 12.1 ผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือก ประธานกรรมการ
- 12.2 ผู้บริหารท้องถิ่นในเขตอำเภอทุกคน กรรมการ
- 12.3 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตอำเภอทุกคน กรรมการ
- 12.4 ท้องถิ่นอำเภอ กรรมการ
- 12.5 ปลัดองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอทุกคน กรรมการ
- 12.6 ข้าราชการ อบจ. ที่นายก อบจ.มอบหมาย กรรมการ
- 12.7 ปลัดองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประธาน กรรมการ/เลขานุการคณะกรรมการฯ คัดเลือก

13. อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

13.1 พิจารณากลับกรองแผนพัฒนาสามปีขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ฯ หรือไม่ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

13.2 พิจารณานำโครงการที่เกินศักยภาพของท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบล และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ฯ รวบรวมจัดทำเป็น “บัญชีโครงการที่เกินศักยภาพของท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบล” จัดส่งให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด โดยใช้รูปแบบเค้าโครงของแผนพัฒนาสามปีในส่วนที่ 5 เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีโครงการฯ โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแผนพัฒนาสามปีจากผู้บริหารท้องถิ่น

14. การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

นายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 14.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน 3 คน คณะกรรมการ
- 14.2 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่คัดเลือกกันเองจำนวน 2 คน กรรมการ
- 14.3 ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก กรรมการ จำนวน 2 คน
- 14.4 หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวน 2 คน กรรมการ

14.5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวน 2 คน กรรมการ ให้คณะกรรมการคัดเลือกกรรมการ 1 คนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ

15. อำนาจหน้าที่

15.1 กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

15.2 ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

15.3 รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตาม และประเมินผล แผนพัฒนาต่อสภาท้องถิ่น นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในเขตท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ตีพิมพ์ประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า 30 วัน

15.4 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จึงกำหนดให้มีองค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

16. บทบาทของสมาชิกสภาท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

16.1 เป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (จำนวน 3 คน)

16.2 เป็นกรรมการในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (จำนวน 3 คน)

17. รายละเอียดขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย. 2548 : 12)

17.1 จัดทำแผนปฏิบัติการประชาคมหมู่บ้าน โดยกำหนด วัน เวลา สถานที่ ที่จะดำเนินการประชาคมให้ชัดเจน

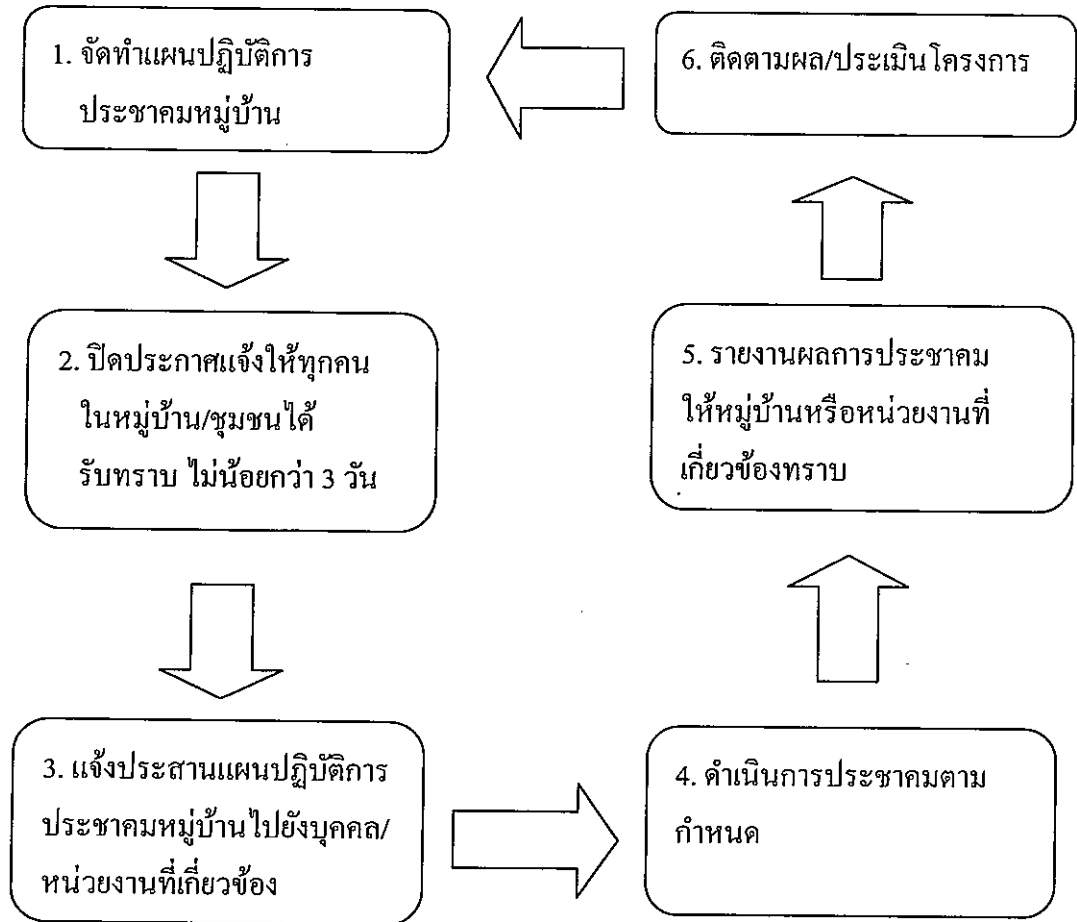
17.2 ปิดประกาศแจ้งให้ทุกคนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับทราบ หรือประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายของหมู่บ้านและท้องถิ่นก่อนวันทำการประชุมประชาคมล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน

17.3 แจ้งประสานแผนปฏิบัติการประชาคมหมู่บ้านไปยังบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต., ท้องถิ่น อำเภอ โรงเรียน วัด ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชน ฯลฯ

17.4 ดำเนินการประชาคมตามกำหนด

17.5 รายงานผลการประชาคมให้หมู่บ้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อประสานการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

17.6 ติดตามผล

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดประชาคม

18. คุณสมบัติของประชาคมหมู่บ้าน

คณะกรรมการของหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องมียุทธศาสตร์ ดังนี้

18.1 ต้องเป็นคนไทย

18.2 บรรลุนิติภาวะและราษฎรในหมู่บ้านให้การยอมรับนับถือ เช่น พระสงฆ์

ผู้นำชุมชนนำกลุ่มองค์กร ผู้อาวุโส ฯลฯ

18.3 ต้องเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่น้อยกว่า 6 เดือน

19. หลักเกณฑ์ในการจัดทำประชาคมหมู่บ้าน

19.1 ประธานคณะทำงานฯ และคณะทำงานฯ จะต้องดำเนินการประชุมเพื่อให้ประชาชนทุกคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะปัญหา/ความต้องการแก่ที่ประชุม โดยอิสระ และประการสำคัญต้องเป็นผู้ที่ทราบข้อมูล ปัญหา ความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน

19.2 ต้องบันทึกข้อมูลทุกปัญหา/ความต้องการไว้อย่างโปร่งใสและเปิดเผยทุกกรณี

19.3 การจัดกลุ่มปัญหา/ความต้องการ/การจัดลำดับความสำคัญและคัดเลือกโครงการต้องเป็นไปตามมติของราษฎรผู้เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน

19.4 คณะกรรมการอาจแสดงความคิดเห็นร่วมกับประชาชนได้ แต่ไม่อาจชี้นำการทำประชาคมอันเป็นเหตุทำให้ผู้เข้าร่วมเวทีต้องยอมรับข้อเสนอของตนเองด้วยความเกรงใจได้

20. การพิจารณาปัญหา/ความต้องการ

คณะทำงานฯ จะรวบรวมปัญหา/ความต้องการทั้งหมด และบันทึกลงในแบบฟอร์มเพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา/ความต้องการ ร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เริ่มจากการพิจารณา

20.1 การจัดกลุ่มปัญหาว่าเป็นเรื่องของส่วนรวมหรือส่วนตัว

20.2 การจัดลำดับความสำคัญตามความเร่งด่วน/ความต้องการ

20.3 งบประมาณ

20.4 ประโยชน์/ความคุ้มค่า

20.5 วิธีการแก้ปัญหา พิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและขนาด ตำบลนาโพธิ์อยู่ทางทิศตะวันตกของตำบลนาโพธิ์อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอกุสุมาลย์ ห่างจากอำเภอกุสุมาลย์ประมาณ 2 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 90.87 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 56,794 ไร่

1.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม
 ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านหนองผือ อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และที่ราบสูง ลักษณะรูปร่างเป็นบริเวณพื้นที่กว้างและยาว ลงมาทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 คัดผ่านทางตอนใต้ของตำบล มีแหล่งน้ำธรรมชาติอ่างเก็บน้ำและ ลำห้วยขนาดเล็กไหลผ่าน สภาพดินเป็นดินลูกรัง คิดเป็นร้อยละ 95 ของพื้นที่ทั้งหมด

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศแห้ง ความชื้นของอากาศมีน้อย ภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม มี 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อนถึงร้อนจัด

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือน พฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนตกค่อนข้างมาก แต่ดินเป็นลูกรังซึ่งไม่อุ้มน้ำ จึงทำให้การประกอบอาชีพทางการเกษตรไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศแห้งหนาวเย็น

1.5 การปกครอง ตำบลนาโพธิ์ แบ่งการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน และอยู่ในเขตการปกครองของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์เต็มจำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวน 1,877 ครัวเรือน ดังนี้

บ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ 1	จำนวน	215	ครัวเรือน
บ้านโคกม่วง หมู่ที่ 2	จำนวน	145	ครัวเรือน
บ้านบอน หมู่ที่ 3	จำนวน	169	ครัวเรือน
บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ 4	จำนวน	128	ครัวเรือน
บ้านม่วง หมู่ที่ 5	จำนวน	216	ครัวเรือน
บ้านขาไก่ หมู่ที่ 6	จำนวน	157	ครัวเรือน
บ้านนาโพธิ์น้อย หมู่ที่ 7	จำนวน	205	ครัวเรือน
บ้านเมืองเก่า หมู่ที่ 8	จำนวน	52	ครัวเรือน
บ้านหนองผือน้อย หมู่ที่ 9	จำนวน	90	ครัวเรือน
บ้านม่วง หมู่ที่ 10	จำนวน	159	ครัวเรือน
บ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ 11	จำนวน	221	ครัวเรือน
บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ 12	จำนวน	120	ครัวเรือน

16. ประชากร ตำบลนาโพธิ์มีประชากร แยกเป็นหมู่บ้านได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร ตำบลนาโพธิ์

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
1	นาโพธิ์	422	438	860
2	โคกม่วง	274	251	525
3	บอน	368	369	737
4	โคกสว่าง	226	262	488
5	ม่วง	500	478	978
6	ขาไก่	331	326	657
7	นาโพธิ์น้อย	449	469	918
8	เมืองเก่า	97	114	211
9	หนองผือน้อย	160	157	317
10	ม่วง	362	435	797
11	นาโพธิ์	392	408	800
12	โคกม่วง	242	258	500
รวม		3,823	3,965	7,788

* หมายถึง ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนราษฎรอำเภอกุสุมาลย์ ณ เดือน พฤษภาคม 2555

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ในตำบลนาโพธิ์ ส่วนมากประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมรับจ้างและค้าขายตามลำดับ

เกษตรกรรม	ประมาณ	80 %
รับจ้าง	ประมาณ	10 %
ค้าขาย	ประมาณ	10 %

3. สภาพทางสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.1 การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา	4	แห่ง
โรงเรียนขยายโอกาส	1	แห่ง
ห้องสมุดประชาชน	1	แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1	แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ ๆ	3	แห่ง
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	9	แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด / สำนักสงฆ์	10	แห่ง
โบสถ์	3	แห่ง

3.3 วัฒนธรรม

ศูนย์วัฒนธรรมประจำตำบล จำนวน 1 แห่ง

ตำบลนาโพธิ์มีศูนย์วัฒนธรรมประจำตำบล อยู่ที่บ้านโคกม่วง หมู่ที่ 2 ชื่อศูนย์วัฒนธรรมไท่ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ประชาชนในตำบลนาโพธิ์ นับถือศาสนาพุทธ และคริสต์ จึงมีประเพณีที่หลากหลาย เช่น วันคริสต์มาสของชาวคริสต์ ส่วนชาวพุทธจะมีประเพณีเหมือนกับชาวพุทธทั่วไป มีการทำบุญตักบาตรในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ งานประเพณีสงกรานต์ เข้าพรรษา ลอยกระทง ฯลฯ ประเพณีสำคัญที่ประชาชนบางส่วนในตำบลนาโพธิ์ปฏิบัติกันทุกปี คือ การทำพิธีเหย้าผีน้ำปฏิบัติกันทุกปี และพิธีเหย้าผีมูลปฏิบัติ 4 ปี ต่อหนึ่งครั้ง จนกลายเป็นประเพณี

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข (ถนนสกล-นครพนม) ตัดผ่านหมู่ที่ 7, 11 ระยะทาง 2 กิโลเมตร

ถนนเชื่อมระหว่างบ้านนาโพธิ์น้อย เป็นถนนลาดยางทางผ่าน หมู่ที่ 7, 1, 5, 3,6,2,4

ถนนลูกรัง เชื่อมบ้านโคกสว่าง หมู่ 4 ถึง บ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ระยะทาง 17 กิโลเมตร

4.2 การโทรคมนาคม โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 10 แห่ง

4.3 การไฟฟ้า

จำนวนหมู่บ้านที่มีการใช้ไฟฟ้า	จำนวน	12	หมู่บ้าน
จำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า	จำนวน	1,752	ครัวเรือน
จำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า	จำนวน	7,711	คน

4.4 สาธารณสุข

โรงพยาบาลขนาด 60 เตียง	1	แห่ง
สถานีอนามัยประจำตำบล	1	แห่ง
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำตำบล	3	คน
อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	137	คน

4.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำน้ำ , ลำห้วย	23	สาย
บึง , หนองและอื่น ๆ	14	แห่ง

4.6 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	6	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	31	แห่ง
บ่อโยก	49	แห่ง
ประปา	10	แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	3	แห่ง
สระน้ำสาธารณะ	27	แห่ง
ถัง กสล. ผ.33	25	แห่ง
ถังเหล็ยม	9	แห่ง

5. ข้อมูลอื่น ๆ

5.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ทรัพยากรดิน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลนาโพธิ์เป็นที่ราบลักษณะเป็น
ลูกคลื่น ดอนต้น เนื้อดินเป็นลูกรัง มีหินสลับหน้าดินต้น ไม่อุ้มน้ำทำให้ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

5.2 ทรัพยากรน้ำ ได้แก่

ลำห้วย	จำนวน	23	สาย
หนองน้ำ	จำนวน	14	แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	จำนวน	3	แห่ง
ฝายกั้นน้ำ	จำนวน	6	แห่ง
บ่อบาดาล	จำนวน	49	แห่ง

5.3 มวลชนจัดตั้ง

ลูกเสือชาวบ้าน	จำนวน	2 รุ่น	368	คน
อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	จำนวน	1 รุ่น	168	คน
อาสาสมัครสาธารณสุข	จำนวน	137	คน	

6. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ มีรายรับในปีงบประมาณที่ผ่านมา 3 ปี ย้อนหลัง
ดังนี้

ตารางที่ 2 รายรับองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

รายได้	2552	2553	2554
1. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บเอง	445,625.76	426,610.52	388,000.00
2. รายได้ที่ส่วนราชการต่าง ๆ จัดสรรให้	9,216,300.05	12,303,246.80	8,725,000.00
3. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	11,880,532.62	16,455,041.02	10,000,000.00
4. เงินกู้	-	-	-
รวม	21,542,449.43	29,184,898.34	20,113,000

7. ผลการพัฒนาท้องถิ่นในระยะที่ผ่านมา

7.1 การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ

จัดอบรมอาชีพเสริมแก่ประชาชนที่สนใจ เพื่อเป็นการยกระดับรายได้ให้แก่ประชาชนพร้อมแนะนำเกี่ยวกับการทำการเกษตรที่ประชาชนทำอยู่ให้ถูกต้องและให้ดีขึ้น จัดให้มีตลาดนัดชุมชน

7.2 การดำเนินงานด้านสังคม

7.2.1 จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดพร้อมนำบัตรรักษาผู้ติดยาเสพติด

7.2.2 จัดการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

7.2.3 จัดอบรมตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น มีการแสดงความคิดเห็น มีการจัดกลุ่มในการประกอบอาชีพอย่างเข้มแข็ง

7.3 การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

7.3.1 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนสัญจรไปมาอย่างสะดวกและสภาพถนนที่แข็งแรงทนทานไม่ต้องมีการซ่อมแซมบ่อยครั้ง

7.3.2 ซ่อมแซมหรือปรับปรุงถนนลูกรังที่ชำรุดเสียหายให้มีสภาพดี สามารถใช้สัญจรไป - มาได้อย่างสะดวก

7.3.3 มีการขุดร่องระบายน้ำรอบหมู่บ้าน เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝน ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเพาะพันธุ์ยุงลายต้นเหตุของไข้เลือดออก

7.3.4 มีการขยายไฟฟ้าสาธารณะของหมู่บ้าน เพื่อให้แสงสว่างในชุมชน และป้องกันการลักเล็กขโมยน้อยในหมู่บ้านพร้อมทั้งเป็นการป้องกันอุบัติเหตุยามค่ำคืน

7.4 การดำเนินงานด้านแหล่งน้ำ

7.4.1 ขุดลอกลำห้วย สระสาธารณะ ขุดสระสาธารณะ ที่ดินเงินเพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำเพื่อใช้ในการทำการเกษตรได้

7.4.2 ขุดบ่อบาดาล ซ่อมบ่อบาดาล ซ่อมประปาหรือขยายเขตประปา เพื่อให้ราษฎรมีน้ำไว้สำหรับอุปโภค บริโภค อย่างเพียงพอ

7.5 การดำเนินงานด้านสาธารณสุข

7.5.1 ป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยการพ่นยาเคมีและแจกจ่ายทรายอะเบทให้ราษฎรในตำบลเพื่อหยุดยั้งที่กักเก็บน้ำอุปโภค บริโภค ป้องกันลูกน้ำยุงลาย

7.5.2 ส่งเสริมหรืออุดหนุนอาหารเสริมให้กับเด็กขาดสารอาหาร เพื่อลด อัตราของเด็กขาดสารอาหารในตำบล โดยขอความร่วมมือจากสถานีนามัยและผู้ปกครองเด็กขาด สารอาหาร

7.6 การดำเนินงานด้านการเมือง

7.6.1 ดำเนินการโครงการ อบต. เคลื่อนที่ เพื่อชี้แจงให้ความเข้าใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ การบริหารงานของ อบต. และการจัดเก็บภาษีต่าง ๆ พร้อมให้ความรู้ด้าน การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

7.6.2 จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอในการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารกิจการของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

7.7 การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

7.7.1 จัดงานเทศกาลโล่รำลึกร่วมกับอำเภอ เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ให้อยู่ยืนไป

7.7.2 จัดงานประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา วันสงกรานต์ และวันสำคัญทาง ศาสนาเพื่อเป็นการส่งเสริมประเพณีอันดีงาม

7.7.3 ส่งเสริมการสนับสนุนศึกษาของเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาทั้งใน และนอกระบบการศึกษา

8. โครงสร้างส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ มีดังนี้

8.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

8.1 ส่วนการคลัง

8.3 ส่วนโยธา

9. จำนวนบุคลากร

9.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	8	คน
-----------------	-------	---	----

พนักงานจ้าง	จำนวน	12	คน
-------------	-------	----	----

9.2 ส่วนการคลัง

พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	3	คน
-----------------	-------	---	----

พนักงานจ้าง	จำนวน	3	คน
-------------	-------	---	----

9.3 ส่วนโยธา

พนักงานส่วนตำบล	จำนวน	1	คน
-----------------	-------	---	----

พนักงานจ้าง	จำนวน	4	คน
พนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์	มีทั้งหมด	12	คน
รวมพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์	มีทั้งหมด	19	คน
	รวมทั้งหมดมี	31	คน

10.ระดับการศึกษา

10.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

ปริญญาโท	มีจำนวน	2	คน
ปริญญาตรี	มีจำนวน	15	คน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/อนุปริญญา	มีจำนวน	1	คน
มัธยมศึกษาตอนปลาย	มีจำนวน	1	คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	มีจำนวน	1	คน

10.2 ส่วนการคลัง ปริญญาตรี

มีจำนวน 6 คน

10.3 ส่วนโยธา

ปริญญาตรี	มีจำนวน	2	คน
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/อนุปริญญา	มีจำนวน	1	คน
มัธยมศึกษาตอนปลาย	มีจำนวน	1	คน

10.4 หน่วยตรวจสอบภายใน

ปริญญาตรี	มีจำนวน	1	คน
รวม		31	คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีผู้ทำศึกษาน้อยมากแต่อย่างไรก็ตาม ก็มีผลงานศึกษาวิจัยบางส่วนที่มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ

ชนะเลิศ ชูบูรณ์ (2543 : บทคัดย่อ) สรุปรูปการสัมมนาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดประสิทธิภาพ ยังต้องการพัฒนาวิสัยทัศน์ในการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตลอดจน

การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเข้าใจบทบาท อำนาจหน้าที่ที่จะบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมองเจตนาารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

วัฒนา คำฤทธิ์ (2541 : 40-41) ศึกษาวิจัยค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริภัทร ประภาวงศ์ (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์” พบว่าไม่เคยมีประสบการณ์ในการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อน แต่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน สำหรับการดำเนินงานด้านการบริหารและการจัดทำงบประมาณของคณะกรรมการบริหาร วัฒนา คำฤทธิ์ พบว่าการดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขณะที่ด้านการนำเอาความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ สิริภัทร ประภาวงศ์ กลับพบว่า มีความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำและไม่แน่ใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน บริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านนิติบัญญัติมีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางแต่สำหรับการดำเนินงานด้านนี้วัฒนา คำฤทธิ์ กลับพบว่าส่วนใหญ่ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้อิสระแก่ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะความต้องการ และแนวทางแก้ปัญหา รวมถึงได้มีการรณรงค์ ให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิในการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2523 : 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่น: บทบาทของท้องถิ่นและสุขาภิบาล พบว่าองค์กร ปกครองท้องถิ่นสองรูปแบบคือ ท้องถิ่นและสุขาภิบาล ยังไม่มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนา ท้องถิ่นปัจจัยที่สำคัญสืบเนื่องมาจากปัญหาด้านการคลัง บุคลากร และการบริหารงานจากนั้นเมื่อ ระยะเวลาผ่านไป 20 ปี อลงกรณ์ ปราบไพรี (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนา อำเภอ 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549) โดยกระบวนการประชาคม: กรณีศึกษาอำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่ พบว่าแผนพัฒนาอำเภอที่จัดทำโดยกระบวนการประชาคม เป็นแผนที่สะท้อนปัญหา และความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหามาของชุมชน ได้ดีกว่าแผนพัฒนาอำเภอ รูปแบบเดิมที่จัดทำโดยภาครัฐเนื่องจากสมาชิกประชาคมอำเภอส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาคมคือ องค์กรที่เป็นเสมือนตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชน จึงสามารถรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนส่วนใหญ่โดยไม่ละเลยต่อเสียงส่วนน้อยของชุมชน อีกทั้งเป็นการดำเนินงานโดยยึดถือ หลักผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าพวกพ้อง สอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตย

และแผนพัฒนาอำเภอโดยกระบวนการประชาคม เป็นแผนที่สะท้อนความต้องการของประชาชน จึงสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ดีกว่าแผนพัฒนาอำเภอที่จัดทำโดยส่วนราชการส่งผลให้ ประชาคมสามารถผลักดัน โครงการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยการเสนอแผนงาน/โครงการ ของชุมชนต่อส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ องค์การบริหาร ส่วนตำบล ท้องถิ่นตำบลขณะที

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : 56) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้มีความพยายามที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนา ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังปฏิบัติ ไม่ครบกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ปี และ การนำเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล องค์กร ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะก่อนจะมี การประกาศใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องของระเบียบ เท่าที่ควรและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี 2545 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ยังอยู่ในระดับ น้อย ทำให้เห็นว่าประชาชน ยังไม่ค่อยจะให้ความสนใจในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร เช่น ในเรื่อง การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและการเข้าร่วมตรวจสอบความ โปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจส่งผลให้การแก้ไขปัญหาของ ท้องถิ่นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาค ประชาชนต่อมาในปี พ.ศ. 2548 ศิลปะชัย คำชู ได้ทำการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ อบต.ปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์มีความรู้อยู่ในระดับมาก และมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต.ปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง

พระทวีศักดิ์ ырรอง (2554 : 33-34) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร” ผลจากการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การ บริหารส่วนตำบลป่าเมคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรมี 6 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและทรัพยากรมนุษย์ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเมือง การบริหารและการพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่น ด้านสังคมและสาธารณสุข และด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมการกีฬาอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน มีความคิดต่อระดับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

สมโชค เงินดี (2554 : 46) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร” การศึกษาพบว่า การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ใน 4 ขั้น คือ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นดำเนินการวางแผน ขั้นการปฏิบัติตามแผน และขั้นการประเมินผล โดยภาพรวมแล้ว ถือว่าการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 อยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ใน 4 ด้าน คือ ด้านความถูกต้องและสมบูรณ์ขององค์ประกอบแผน ด้านความสอดคล้องกับปัญหา ด้านความยืดหยุ่นหรือการยอมรับนำไปปฏิบัติได้ และด้านความมีประสิทธิภาพและความต้องการผลในการจัดทำแผน โดยภาพรวมแล้ว ถือว่าคุณภาพแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง สำหรับแนวทางพัฒนาคุณภาพแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร แสดงให้เห็นว่าแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ยังต้องมีการปรับปรุงหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน การได้มาซึ่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการวางแผน ที่ส่วนใหญ่จะได้จากการประชุมประชาคมหรือเวทีชาวบ้านซึ่งไม่หลากหลาย การวิเคราะห์ข้อมูลยังอยู่ในปานกลาง การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล ส่วนใหญ่จะไม่ได้รับการยอมรับจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สาเหตุหลัก เกิดจากการใช้หลักในการเน้นนโยบาย ปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยไม่คำนึงถึงความพร้อมขององค์กร ตลอดจนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปี ที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ จากการศึกษาดังกล่าวสามารถใช้เป็น

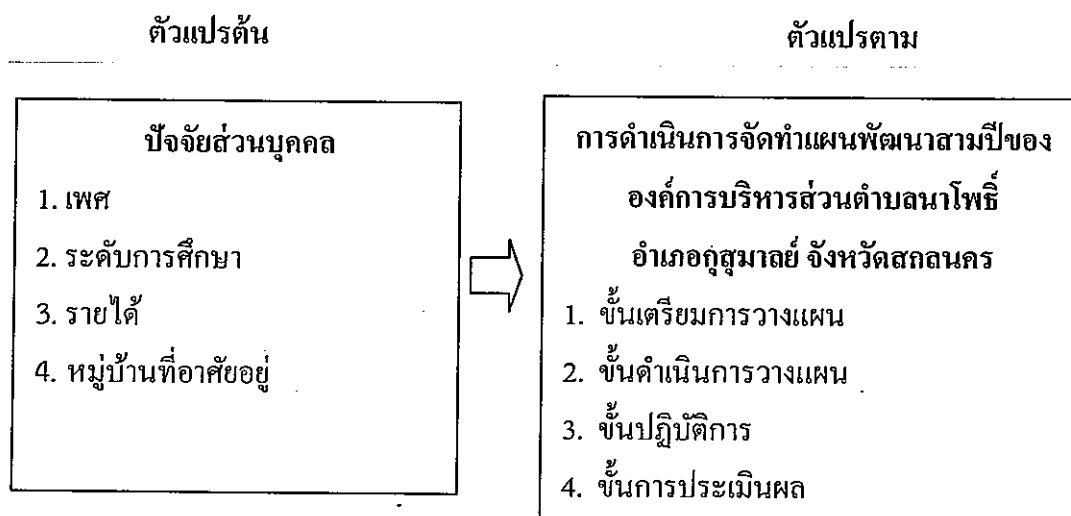
แนวทางในการส่งเสริมให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัด พิจิตร ในปีถัดไปให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

มาลี โพธิ์ศรีทอง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล (พ.ศ. 2553 - 2555) กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลคลองทราย อำเภอสามโก้ จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล (พ.ศ.2553-2555) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของ ประชากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2553 - 2555) กรณีศึกษา องค์การบริหาร ส่วนตำบลคลองทราย อำเภอสามโก้ จังหวัดพิจิตร พบว่า เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน มี ความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองทราย ในภาพรวมอยู่ใน ระดับต่ำ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปว่าการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นยังขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดการประสานงานระหว่างภาครัฐกับประชาชน ในท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องระเบียบขั้นตอนการจัดทำแนว ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่การมีส่วนร่วมของประชาชนกลับอยู่ในระดับต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ ได้ซึ่งกำหนดตัวแปรที่ศึกษาไว้ โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำแผนและกรอบแนวคิดจากคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการและการติดตามประเมินผล ของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อศึกษาในส่วนของกรดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ดังโครงสร้างดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยมุ่งสำรวจถึงระดับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 96 คน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้สูตรของยามาเน่
(ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2543 : 304)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (e = .05)

จากสูตรดังกล่าวนำไปหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{120}{1+(120)(0.05)^2}$$

$$= 92.31$$

2.2 เพื่อลดความคลาดเคลื่อนและเพื่อความเหมาะสมในการเก็บข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 80 ผู้วิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 96 ราย จำแนกตามหมู่บ้าน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	10	8
2	10	8
3	10	8
4	10	8
5	10	8
6	10	8
7	10	8
8	10	8
9	10	8
10	10	8
11	10	8
12	10	8
รวม	120	96

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยผู้วิจัยได้แปรมาตรฐานของการวิจัย โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ตามตัวแปร 4 ตัวอย่าง

1. ชั้นเตรียมการวางแผน
2. ชั้นดำเนินการวางแผน
3. ชั้นปฏิบัติการ
4. ชั้นการประเมินผล

วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

โดยผู้ศึกษามีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

1.2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบแบบสอบถาม และหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1.5 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

1.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัด

สกลนคร จำนวน 40 ชุด ก่อนการเก็บจริง ซึ่งผู้วิจัยได้ทดสอบเครื่องมือวิจัย โดยหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. การตรวจสอบเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดให้

เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ + 1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ - 1

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

2.1.1 จ.ส.อ.สมัย ดิสิงห์ ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหาในงานศึกษาค้นคว้า

2.1.2 นางรัศมี กุลวงศ์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหมู่มั่น ตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย และศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารหลักสูตร เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและความถูกต้องของภาษา

2.1.3 ดร.ชัยวิชิต เขียรชนะ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การวัดผลการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผล การศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่า IOC ผลความสอดคล้องมีค่า 1 ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 40 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง 0.26-0.91 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นทางสถิติ ได้ค่าเท่ากับ 0.976

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประสานขอความร่วมมือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในบ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีผู้ช่วยวิจัย จำนวน 1 คน ต่อหนึ่งหมู่บ้าน เพื่อนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงจุดประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และลงทะเบียนข้อมูลตามจำนวนหมู่บ้านทั้ง 12 หมู่บ้าน ตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือก

3.3 ผู้ศึกษาและผู้ช่วยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ โดยแยกตามการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับของการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5	หมายถึง	มีการดำเนินงานมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินงานมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินงานปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินงานน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

เมื่อตรวจคะแนนเสร็จ นำมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามหลักจุดกึ่งกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน โดยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิผลของการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน ผู้วิจัยใช้สถิติ ได้แก่ t - test (Independent Sample) กรณีเพศ ระดับการศึกษา รายได้ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ผู้วิจัยใช้สถิติ การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างจะดำเนินการพิสูจน์รายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD (Least - Significant Different) (ถัดดา พัชรวิภาส. 2550 : 9)

4. สถิติการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาประกอบค่าความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาใน f – Distribution
Df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean Squares)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
*	แทน	ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นของประชาชน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	58	60.40
หญิง	38	39.60
รวม	96	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	42.70
ปริญญาตรี	33	34.40
สูงกว่าปริญญาตรี	22	22.90
รวม	96	100
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	21.88
5,001 – 10,000 บาท	51	53.12
10,001 – 15,000 บาท	20	20.83
15,001 บาท ขึ้นไป	4	4.17
รวม	96	100

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หมู่บ้านที่อาศัยอยู่		
หมู่ที่ 1	8	8.33
หมู่ที่ 2	8	8.33
หมู่ที่ 3	8	8.33
หมู่ที่ 4	8	8.33
หมู่ที่ 5	8	8.33
หมู่ที่ 6	8	8.33
หมู่ที่ 7	8	8.33
หมู่ที่ 8	8	8.33
หมู่ที่ 9	8	8.33
หมู่ที่ 10	8	8.33
หมู่ที่ 11	8	8.33
หมู่ที่ 12	8	8.33
รวม	96	100

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นเพศชายมากที่สุด มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 60.40 เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.60

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 ตามลำดับ

จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.12 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.88 มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และมีรายได้ 15,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตามลำดับ

จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 - 12 หมู่บ้านละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่ากันทั้งหมด

ตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557)	ระดับการดำเนินการ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ชั้นเตรียมการวางแผน	3.09	0.39	ปานกลาง
2. ชั้นดำเนินการวางแผน	2.95	0.31	ปานกลาง
3. ชั้นปฏิบัติตามแผน	2.91	0.36	ปานกลาง
4. ชั้นการประเมินผล	2.95	0.35	ปานกลาง
รวม	2.98	0.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือชั้นเตรียมการวางแผน ($\bar{X} = 3.01$) ชั้นการประเมินผล ($\bar{X} = 2.96$) ชั้นดำเนินการวางแผน ($\bar{X} = 2.95$) และชั้นปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการดำเนินการตาม แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นเตรียมการวางแผน

ที่	ชั้นเตรียมการวางแผน	ระดับการดำเนินการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น เสนอโครงการ มีการสำรวจข้อมูล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ	3.34	0.69	ปานกลาง
2	การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีการออกประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาที่ต้องการแก้ไขกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น	3.52	0.92	ปานกลาง
3	การจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกับประชาคมท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอเข้ามา	2.78	0.44	ปานกลาง
4	การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อนำเสนอสภาท้องถิ่นอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น	2.75	0.83	ปานกลาง
	รวม	3.09	0.39	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านชั้นเตรียมการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีการออกประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาที่ต้องการแก้ไขกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.52$) การเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น เสนอโครงการ มีการสำรวจข้อมูล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ ($\bar{X} = 3.34$) และการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกับประชาคมท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอเข้ามา ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการดำเนินการตาม
แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ชั้นดำเนินการวางแผน

ที่	ชั้นดำเนินการวางแผน	ระดับการดำเนินการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. เป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนที่กำหนดไว้	3.05	0.74	ปานกลาง
2	การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีการแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้	3.12	0.71	ปานกลาง
3	มีการจัดเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง แม่นยำ เพียงพอที่จะ ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.	3.16	0.65	ปานกลาง
4	มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสาม ปีของ อบต. เป็นไปตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้อง	2.86	0.59	ปานกลาง
5	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน ตรงกับปัญหาและ ความต้องการของประชาชน	2.66	0.85	ปานกลาง
6	มีการได้มาซึ่งแผนพัฒนาสามปีของ อบต. แต่ละ โครงการที่กำหนดไว้มีความคุ้มค่า ตรงตามความต้องการ และสามารถแก้ปัญหาของประชาชนได้	2.85	0.89	ปานกลาง
	รวม	2.95	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านชั้นดำเนินการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ มีการจัดเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง แม่นยำ เพียงพอที่จะใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ($\bar{X} = 3.16$) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.12$) และมีการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. เป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการดำเนินการตาม
แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ขึ้นปฏิบัติตามแผน

ที่	ขั้นปฏิบัติตามแผน	ระดับการดำเนินการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดทำข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นนำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาอนุมัติมาพิจารณาปัญหาที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน และมีความจำเป็นเร่งด่วน จัดสรรงบประมาณให้กระจายการพัฒนาท้องถิ่นอย่างทั่วถึงกัน	2.71	0.79	ปานกลาง
2	จัดทำแผนดำเนินงาน ได้แก่ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณเสร็จเรียบร้อย เจ้าหน้าที่ที่จัดทำแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณนั้น ๆ	2.82	0.85	ปานกลาง
3	แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องข้องกับแผนงานเข้าใจอย่างชัดเจนและปฏิบัติตามแผน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปปฏิบัติตามห้วงเวลาที่เหมาะสม	2.79	0.95	ปานกลาง
4	ตรวจสอบและประเมินผลงานการปฏิบัติงานเป็นระยะ โดยให้ประชาชนผู้ซึ่งมีส่วนได้เสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.15	0.67	ปานกลาง
5	การจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาสามปีของ อบต. สามารถปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้	2.90	0.78	ปานกลาง
6	ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. มีการแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ได้เหมาะสมกับสถานการณ์	2.84	0.83	ปานกลาง
7	อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี	2.91	0.69	ปานกลาง
8	อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีมาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ได้เหมาะสม	2.83	0.74	ปานกลาง
9	อบต. มีการรายงานความก้าวหน้าในระหว่างการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.	3.23	0.59	ปานกลาง
	รวม	2.91	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ อบต. มีการรายงานความก้าวหน้าในระหว่างการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ($\bar{X} = 3.23$) ตรวจสอบและประเมินผลงานการปฏิบัติงานเป็นระยะ โดยให้ประชาชนผู้ซึ่งมีส่วนได้เสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.15$) และ อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ขั้นการประเมินผล

ที่	ขั้นการประเมินผล	ระดับการดำเนินการ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกระบวนการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	3.06	0.72	ปานกลาง
2	มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	2.82	0.85	ปานกลาง
3	บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	2.79	0.95	ปานกลาง
4	บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ารายงานผลการติดตามและประเมินผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการทำงานต่อไป	3.15	0.67	ปานกลาง
5	อบต. มีการจัดทำรายงานการประเมินผลเสนอผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอหรือไม่	2.90	0.78	ปานกลาง
6	วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีความเหมาะสม	3.00	0.76	ปานกลาง
	รวม	2.95	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ารายงานผลการติดตามและประเมินผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการทำงานต่อไป ($\bar{X} = 3.15$) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกระบวนการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.06$) และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557)	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ขั้นเตรียมการวางแผน	3.05	0.38	3.16	0.42	.386	.536
2. ขั้นดำเนินการวางแผน	2.90	0.27	3.03	0.36	3.121	.080
3. ขั้นปฏิบัติตามแผน	2.90	0.37	2.93	0.36	.076	.783
4. ขั้นการประเมินผล	2.92	0.34	3.00	0.36	.661	.418
รวม	2.94	0.22	3.03	0.22	.205	.652

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี
(พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์
จังหวัดสกลนคร จำแนกตามการศึกษา

ข้อ	การดำเนินการตาม แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557)	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1	ขั้นเตรียมการ วางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3.44	2	1.72	13.625	0.000*
		ภายในกลุ่ม	11.74	93	0.12		
		รวม	15.18	95			
2	ขั้นดำเนินการ วางแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.03	0.379	0.685
		ภายในกลุ่ม	9.61	93	0.10		
		รวม	9.69	95			
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.24	1.878	0.159
		ภายในกลุ่ม	12.16	93	0.13		
		รวม	12.65	95			
4	ขั้นการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.35	2	0.17	1.396	0.253
		ภายในกลุ่ม	11.77	93	0.12		
		รวม	12.12	95			
รวมทุกด้าน		ระหว่างกลุ่ม	0.06	2	0.03	0.574	0.565
		ภายในกลุ่ม	4.89	93	0.05		
		รวม	4.95	95			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555 - 2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ขั้นเตรียมการวางแผน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านขั้นเตรียมการวางแผน ต่างกันในคู่ใดบ้าง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้สถิติทดสอบ LSD. (Least Significant Difference) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบ LSD

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		2.96	2.92	3.32
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.96	-	0.642	0.000*
ปริญญาตรี	2.92	-	-	0.000*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.32	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ข้อ	การดำเนินการตาม แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557)	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.62	2	0.31	1.979	0.144
		ภายในกลุ่ม	14.56	93	0.15		
		รวม	15.18	95			
2	ขั้นดำเนินการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	0.07	0.701	0.499
		ภายในกลุ่ม	9.54	93	0.10		
		รวม	9.69	95			
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	0.69	2	0.34	2.703	0.072
		ภายในกลุ่ม	11.95	93	0.12		
		รวม	12.65	95			
4	ขั้นการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.58	2	0.29	2.375	0.099
		ภายในกลุ่ม	11.53	93	0.12		
		รวม	12.12	95			
รวมทุกด้าน		ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.316	0.730
		ภายในกลุ่ม	4.92	93	0.05		
		รวม	4.95	95			

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ข้อ	การดำเนินการตาม แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557)	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1	ขั้นเตรียมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3.63	11	0.33	2.406	0.012*
		ภายในกลุ่ม	11.54	84	0.13		
		รวม	15.18	95			
2	ขั้นดำเนินการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2.53	11	0.23	2.702	0.005*
		ภายในกลุ่ม	7.16	84	0.08		
		รวม	9.69	95			
3	ขั้นปฏิบัติตามแผน	ระหว่างกลุ่ม	5.87	11	0.53	6.620	0.000*
		ภายในกลุ่ม	6.77	84	0.08		
		รวม	12.65	95			
4	ขั้นการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.59	11	0.23	2.078	0.031*
		ภายในกลุ่ม	9.53	84	0.11		
		รวม	12.12	95			
รวมทุกด้าน		ระหว่างกลุ่ม	0.86	11	0.07	1.616	0.109
		ภายในกลุ่ม	4.09	84	0.04		
		รวม	4.95	95			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันทุกด้าน

เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกันทุกด้าน แต่ละด้านต่างกัน ในคู่มือวิจัย ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้สถิติทดสอบ LSD (Least Significant Difference) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการค้าเงินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอดุสิต จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นตอนเตรียมการวางแผน จำแนกตามที่อยู่หมู่บ้าน โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.

ที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย	ที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน															
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12				
หมู่ที่ 1	2.90	-	0.73	0.73	0.61	2.84	3.00	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12
หมู่ที่ 2	2.96	-	0.73	0.50	0.86	0.50	2.84	3.00	3.03	3.03	3.12	3.09	3.28	3.28	3.28	3.40	3.40
หมู่ที่ 3	2.84	-	-	-	0.40	1.00	0.31	0.31	0.50	0.73	0.13	0.18	0.02*	0.02*	0.02*	0.00*	0.00*
หมู่ที่ 4	3.00	-	-	-	-	0.40	0.86	0.50	0.50	0.40	0.61	0.61	0.13	0.13	0.13	0.03*	0.03*
หมู่ที่ 5	2.84	-	-	-	-	-	0.31	0.13	0.31	0.02*	0.18	0.18	0.02*	0.02*	0.02*	0.00*	0.00*
หมู่ที่ 6	3.03	-	-	-	-	-	-	0.61	0.73	0.18	0.73	0.73	0.18	0.18	0.18	0.04*	0.04*
หมู่ที่ 7	3.12	-	-	-	-	-	-	-	0.86	0.40	0.86	0.86	0.40	0.40	0.40	0.13	0.13
หมู่ที่ 8	3.09	-	-	-	-	-	-	-	-	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	0.31	0.09	0.09
หมู่ที่ 9	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00	0.50	0.50
หมู่ที่ 10	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.50	0.50
หมู่ที่ 11	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00
หมู่ที่ 12	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1, 3 และ 5 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 9 และ 10 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 11 และ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นตอนการวางแผน จำแนกตามที่อยู่หมู่บ้าน โดยใช้สถิติทดสอบ LSD. (ต่อ)

ที่อยู่หมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย	ที่อยู่หมู่บ้าน															
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12				
		2.90	2.96	2.84	3.00	2.84	3.03	3.12	3.09	3.28	3.28	3.28	3.40	3.40			
หมู่ที่ 1	2.90	-	0.47	0.47	0.25	0.06	0.15	0.01*	0.06	1.00	0.06	0.03*	0.32	0.15	0.09	0.12	0.57
หมู่ที่ 2	2.96	-	-	0.15	0.06	0.47	0.01*	0.15	0.06	0.47	0.01*	0.15	0.09	0.03*	0.01*	0.02*	0.20
หมู่ที่ 3	2.84	-	-	-	0.67	0.47	0.25	0.00*	0.67	0.47	0.25	0.00*	0.77	0.47	0.32	0.39	0.88
หมู่ที่ 4	3.00	-	-	-	-	0.47	0.47	0.00*	-	0.25	0.47	0.00*	0.88	0.77	0.57	0.67	0.57
หมู่ที่ 5	2.84	-	-	-	-	0.06	-	0.03*	-	-	0.06	0.03*	0.32	0.15	0.09	0.12	0.57
หมู่ที่ 6	3.03	-	-	-	-	-	-	0.00*	-	-	-	0.00*	0.39	0.67	0.88	0.77	0.20
หมู่ที่ 7	3.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
หมู่ที่ 8	3.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.67	0.47	0.57	0.67
หมู่ที่ 9	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.77	0.88	0.39
หมู่ที่ 10	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.88	0.25
หมู่ที่ 11	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.32
หมู่ที่ 12	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 6 , 9 , 10 และ 11 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 3 , 4 , 5 และ 6 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 7 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 7 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 , 8 , 9 , 10 , 11 และ 12 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 8 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขวัญปฏิบัติตามแผน จำแนกตามที่อยู่หมู่บ้าน โดยใส่สถิติทดสอบ LSD.

ที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย	ที่อยู่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน											
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12
หมู่ที่ 1	2.90	2.90	0.00*	0.17	0.02*	0.08	0.00*	0.00*	0.01*	0.08	0.04*	0.10	0.10
หมู่ที่ 2	2.96	-	0.12	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
หมู่ที่ 3	2.84	-	-	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
หมู่ที่ 4	3.00	-	-	-	0.55	0.69	0.38	0.84	0.55	0.77	0.77	0.49	0.49
หมู่ที่ 5	2.84	-	-	-	-	0.33	0.14	0.43	1.00	0.77	0.77	0.92	0.92
หมู่ที่ 6	3.03	-	-	-	-	-	0.62	0.84	0.33	0.49	0.49	0.28	0.28
หมู่ที่ 7	3.12	-	-	-	-	-	-	0.49	0.14	0.24	0.24	0.12	0.12
หมู่ที่ 8	3.09	-	-	-	-	-	-	-	0.43	0.62	0.62	0.38	0.38
หมู่ที่ 9	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	0.77	0.77	0.92	0.92
หมู่ที่ 10	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.69	0.69
หมู่ที่ 11	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.00
หมู่ที่ 12	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 17 กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4, 6, 7, 8 และ 10 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 9 และ 11 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอดุสิต จังหวัดสระบุรี ด้านวิชาการประเมินผล จำแนกตามที่อยู่หมู่บ้าน โดยใช้สถิติทดสอบ LSD.

ที่อยู่หมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย	ที่อยู่หมู่บ้าน												
		หมู่ที่ 1	หมู่ที่ 2	หมู่ที่ 3	หมู่ที่ 4	หมู่ที่ 5	หมู่ที่ 6	หมู่ที่ 7	หมู่ที่ 8	หมู่ที่ 9	หมู่ที่ 10	หมู่ที่ 11	หมู่ที่ 12	
หมู่ที่ 1	2.90	-	0.02*	0.11	0.22	0.03*	0.62	0.62	3.09	3.28	3.28	3.40	3.40	3.40
หมู่ที่ 2	2.96	-	-	0.53	0.32	0.90	0.00*	0.00*	0.02*	0.02*	0.02*	0.02*	0.02*	0.38
หมู่ที่ 3	2.84	-	-	-	0.71	0.62	0.03*	0.03*	0.11	0.08	0.11	0.08	0.08	0.80
หมู่ที่ 4	3.00	-	-	-	-	0.38	0.08	0.08	0.22	0.17	0.22	0.17	0.17	0.90
หมู่ที่ 5	2.84	-	-	-	-	-	0.01	0.01	0.03*	0.02*	0.03*	0.02*	0.02*	0.46
หมู่ที่ 6	3.03	-	-	-	-	-	-	1.00	0.62	0.71	0.62	0.71	0.71	0.06
หมู่ที่ 7	3.12	-	-	-	-	-	-	-	0.62	0.71	0.62	0.71	0.71	0.06
หมู่ที่ 8	3.09	-	-	-	-	-	-	-	-	0.90	1.00	0.90	0.90	0.17
หมู่ที่ 9	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.90	1.00	1.00	0.14
หมู่ที่ 10	3.28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.90	0.17
หมู่ที่ 11	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.14
หมู่ที่ 12	3.40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 18 กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ด้านขั้นเตรียมการวางแผน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 และ 5 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 และ 5 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 6 , 7 , 8 , 9 , 10 และ 11 และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 6 และ 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

จากการศึกษา พบว่า ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีจำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 58.33 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด(96) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และแจกแจงจำนวนความถี่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 19 จำนวนข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ขั้นเตรียมการวางแผน	
1.1 ควรแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี	15
1.2 ควรมีการกำหนดทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน	9
2. ขั้นดำเนินการวางแผน	
2.1 ควรมีการแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี	14
2.2 ควรให้ประชาชนร่วมเสนอแนะความต้องการ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ	8
3. ขั้นปฏิบัติตามแผน	
3.1 ควรให้ประชาชนร่วมตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับ โครงการ กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปี	10
3.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	15
4. ขั้นการประเมินผล	
4.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในทุกโครงการ	10
4.2 ควรจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	10

จากตารางที่ 19 พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการตาม แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยความสมัครใจ ตามสิทธิหน้าที่ สามารถเสนอปัญหาของหมู่บ้านได้อย่างอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานและสิทธิที่ชอบและมีงบประมาณเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ผู้บริหารมีนโยบายแต่ไม่ชัดเจน ไม่มีความจริงจังในการแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่น ไม่สามารถสนองความต้องการของหมู่บ้านอย่างจริงจัง การทำงานขาดความโปร่งใส มีการคอร์ปชั่น และโครงการไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้มาตรฐาน เท่าที่ควร
3. ผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจนและทำตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้วยการให้หมู่บ้านคัดเลือกกรรมการของหมู่บ้านเข้าร่วมประชาคมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบทุกโครงการด้วยทุกครั้งและนำแจ้งต่อประชาชนในหมู่บ้าน จะทำให้การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโปร่งใสไม่มีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่อย่างทั่วถึงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ชี้แจงให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และรับทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และผลเสียที่ตามมาเมื่อเขาไม่ให้ความร่วมมือ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชายมากที่สุด มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 60.40 เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.60

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 ตามลำดับ

จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 53.12 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และมีรายได้ 15,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตามลำดับ

จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 - 12 หมู่บ้านละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่ากันทั้งหมด

2. ผลการศึกษาการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ครั้งนี้ คือ ชั้นเตรียมการวางแผน ($\bar{X} = 3.01$) ชั้นการประเมินผล ($\bar{X} = 2.96$) ชั้นดำเนินการวางแผน ($\bar{X} = 2.95$) และชั้นปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ด้านชั้นเตรียมการวางแผน การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีการออกประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาที่ต้องการแก้ไขกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.52$) การเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น เสนอโครงการ , มีการสำรวจข้อมูล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ ($\bar{X} = 3.34$) และการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกับประชาคมท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอเข้ามา ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ

ด้านชั้นดำเนินการวางแผน การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ มีการจัดเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง แม่นยำ เพียงพอที่จะใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ($\bar{X} = 3.16$) การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.12$) และมีการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. เป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.05$) ตามลำดับ

ด้านชั้นปฏิบัติตามแผน การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ อบต. มีการรายงานความก้าวหน้าในระหว่างการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ($\bar{X} = 3.23$) ตรวจสอบและประเมินผลงานการปฏิบัติงานเป็นระยะ โดยให้ประชาชนผู้ซึ่งมีส่วนได้เสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.15$) และ อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี ($\bar{X} = 2.91$) ตามลำดับ

ด้านชั้นการประเมินผล การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ดังนี้คือ บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ารายงานผลการติดตาม

และประเมินผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการทำงานต่อไป ($\bar{X} = 3.15$) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกระบวนการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.06$) และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมรายด้านไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ชั้นเตรียมการวางแผน

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันทุกด้าน

4. ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยความสมัครใจ ตามสิทธิหน้าที่ สามารถเสนอปัญหาของหมู่บ้านได้อย่างอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานและสิทธิที่ชอบและมั่งบประมาณเข้ามาพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ผู้บริหารมีนโยบายแต่ไม่ชัดเจน ไม่มีความจริงใจในการแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่น ไม่สามารถสนองความต้องการของหมู่บ้านอย่างจริงจัง การทำงานขาดความโปร่งใส มีการคอร์รัปชัน และโครงการไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้มาตรฐาน เท่าที่ควร

3. ผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจนและทำตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้วยการให้หมู่บ้านคัดเลือกกรรมการของหมู่บ้านเข้าร่วมประชาคมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบทุกโครงการด้วยทุกครั้งและนำแจ้งต่อประชาชนในหมู่บ้าน จะทำให้การบริหารเทศบาล โปร่งใส ไม่มีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง

4. องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ควมมีการประชาสัมพันธ์หรือส่งบุคลากรที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่อย่างทั่วถึงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ชี้แจงให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และรับทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ และผลเสียที่ตามมาเมื่อเขาไม่ให้ความร่วมมือ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้านและเทศบาล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ อบต. ได้เชิญประชาชนในหมู่บ้านเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหา/ความต้องการ/ความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไข และลดปัญหาของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ แต่ประชาชนก็ยังมีข้อเสนอแนวทางในการเสริมสร้างให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้นกว่าปัจจุบัน ในประเด็นของปัจจัยสำคัญคือผู้บริหารควรมีนโยบายที่ชัดเจนและทำตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้วยการให้หมู่บ้านคัดเลือกกรรมการของหมู่บ้านเข้าร่วมประชาคมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบทุกโครงการด้วยทุกครั้งและนำแจ้งต่อประชาชนในหมู่บ้าน จะทำให้การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อง โปร่งใส ไม่มีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ซึ่งน่าจะเป็นข้อเสนอที่หากทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อง นำไปใช้เป็นนโยบายในการบริหารงาน การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้องของประชาชนน่าจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น กรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อง ได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน และได้จัดทำแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อบริการประชาชน

สอดคล้องกับการวิจัยของอลงกรณ์ ปรายไพรี (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549) โดยกระบวนการประชาคม: กรณีศึกษาอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แผนพัฒนาอำเภอที่จัดทำโดยกระบวนการประชาคม เป็นแผนที่สะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ดีกว่าแผนพัฒนาอำเภอรูปแบบเดิมที่จัดทำโดยภาครัฐเนื่องจากสมาชิกประชาคมอำเภอส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาคมคือองค์กรที่เป็นเสมือนตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชน จึงสามารถรับฟังความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ โดยไม่ละเลยต่อเสียงส่วนน้อยของชุมชน อีกทั้งเป็นการดำเนินงานโดยยึดถือหลักการผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าพวกพ้อง สอดคล้องกับหลักการของประชาธิปไตย และแผนพัฒนาอำเภอโดยกระบวนการประชาคม เป็นแผนที่สะท้อนความต้องการของประชาชน จึงสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ดีกว่าแผนพัฒนาอำเภอที่จัดทำโดยส่วนราชการส่งผลให้ประชาคมสามารถผลักดันโครงการต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยการเสนอแผนงาน/โครงการของชุมชนต่อส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล

ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งของระบอบการเมืองการปกครองที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมที่ถือว่าประชาชนทั้งปวงในสังคมมีอิสระที่จะร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การบริหารและการปกครองของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับสังคมไทยในอดีตแล้วจากการวิจัยของ ประหยัด หงษ์ทองคำ (2524) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่น: บทบาทของเทศบาล และสุขาภิบาล พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสองรูปแบบคือ เทศบาลและสุขาภิบาล ยังไม่มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ปัจจัยที่สำคัญสืบเนื่องมาจากปัญหาด้านการคลัง บุคลากร และการบริหารงาน

นับตั้งแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (ซึ่งปัจจุบันได้ถูกยกเลิกไปแล้ว) เป็นต้นมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมีเพียงที่จะมีหน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

อย่างไรก็ตามประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีบางประเด็นที่จุดรั้งให้ภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนไม่อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาเหตุสำคัญมาจากภาพลักษณ์ ความศรัทธาและความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารที่ประชาชนมีความเห็น

ว่า ผู้บริหารมีนโยบายแต่ไม่ชัดเจน ไม่มีความจริงจังในการแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่น ไม่สามารถสนองความต้องการของหมู่บ้านอย่างจริงจัง การทำงานขาดความโปร่งใส มีการคอร์รัปชัน และโครงการไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลของการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ประเด็นประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดทำบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ที่ประชาชนมีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ขณะเดียวกันประชาชนต้องการให้ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนและทำตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้วยการให้หมู่บ้านคัดเลือกกรรมการของหมู่บ้านอย่างอิสระ เพื่อเข้าร่วมประชาคมและเป็นคณะกรรมการตรวจสอบทุกโครงการด้วยทุกครั้ง และนำแจ้งต่อประชาชนในหมู่บ้านทราบ จะทำให้การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ โปร่งใสไม่มีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการทำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555–2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับปานกลางจึงมีข้อเสนอแนะว่ากระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายในการกำหนดทิศทางการปกครองท้องถิ่นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการปลูกจิตสำนึกประชาชนในท้องถิ่นเป็นแกนหลักของการพัฒนาการ โดยเข้ามามีส่วนร่วม และปลูกจิตสำนึกในภูมิปัญญาท้องถิ่นและยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูปแบบรางวัลทั้ง การจัดการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบรวมทั้งการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ตลอดจนจัดการส่งเสริมในเรื่องการอบรม สัมมนาให้ความรู้ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นสมัครใจ ควบคู่กับการปฏิบัติจริงในการเข้ามามีส่วนร่วมที่จะพัฒนาท้องถิ่นด้วยความรักความผูกพันในศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน อันจะส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการจัดทำประชาคมเพื่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) คือร่วมในการคิดถึงปัญหา โดยระบุความต้องการของชุมชนจนเกิดโครงการ ระหว่างดำเนินการ (โครงการเริ่มต้น

ทำ) และการตัดสินใจดำเนินการ (โดยองค์กรของชุมชนหรือชาวบ้าน) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรต่าง ๆ การบริหารงานกิจกรรม และการประสานงานขอความช่วยเหลือ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านวัตถุ สังคมของแต่ละบุคคล มีส่วนร่วมในการพยายามประเมินผล (Evaluation) ของโครงการที่ท้องถิ่นได้จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นไปด้วยพร้อม ๆ กัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้การจัดทำแผนพัฒนาในการขับเคลื่อนทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมไทย

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2548.
- กระทรวงมหาดไทย, ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ, 2548.
- _____. เรื่องซักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550-
2552) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ที่ มท 0810.2/ว 712, 2549)
- _____. ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์
การปรับขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2546.
- _____. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย, 2548.
- โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ :
วิญญูชน, 2546.
- คำสั่งเทศบาลตำบลสันมหาพน ที่ 275/2550, เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลสัน
มหาพน, ลว. 8 มิถุนายน 2550.
- จิรศักดิ์ สีใจเจริญ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของ อบต. : ศึกษาเฉพาะกรณี
อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง)
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- จำนง อภิวัฒนสิทธิ์ และคณะ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2540.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การบริหารงานพัฒนาชนบท: การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. สถานภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมของสังคม
หมู่บ้านชนบทกับการมีส่วนร่วมของประชาชน: วิเคราะห์กรณีหมู่บ้านภาคเหนือ การมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ :
ศักดิ์โสภาคการพิมพ์, 2527.
- ชนะศักดิ์ ยูบูรณ์. “กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี.” ใน การปกครองที่ดี (Good
Governance) กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2543.

- ติน ปรัชญพฤทธิ. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
- _____. พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภการพิมพ์, 2527.
- ธงชัย สันติวงษ์. ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- ชนะเลิศ ใจยวชัยภูมิ. การบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพเพื่อการแข่งขัน : กรณีศึกษา บริษัท โกลบอล ฟู้ดส์ จำกัด. ปัญหาพิเศษ (ร.บ.ม.) สำเนาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.
- ธีรวุฒิเอกะกุล. ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2543.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. เชิงอรธธสังคมในสายตานักวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2532.
- บันทึกการประชุมแถลงนโยบายวันที่ 13 ธันวาคม 2547 เทศบาลตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, 2547.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ประธาน คงฤทธิ์ศึกษากร. การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่นเปรียบเทียบ : สหรัฐอเมริกาฝรั่งเศส ญี่ปุ่นและไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. สมรรถนะขององค์การปกครองท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่น: บทบาทของเทศบาลและสุขาภิบาล. กรุงเทพฯ: คณะอนุกรรมการวางแผนการกระจายอำนาจการพัฒนาลุ่มท้องถิ่น, 2524.
- ปรัชญา เวสารัชช. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- พวงทอง โยธาใหญ่. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.บ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

- พระทวีศักดิ์ ยรรยง. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- พวงทอง โยธาใหญ่. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- พระทวีศักดิ์ ยรรยง. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (นโยบายสาธารณะ) พิจิตร : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- พิทยา บวรวัฒนา. ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2530.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. ชนบทไทย : การผันแปรในขนาดตกภายหลังการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอ สีฟ วิ่ง จำกัด, 2534.
- ธัน อนุমানราชชน. การวิจัยเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- มาลี โพธิ์ศรีทอง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหาร ส่วนตำบล (พ.ศ. 2553-2555) กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองทรายอำเภอ สากเหล็ก จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (นโยบายสาธารณะ) พิจิตร : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- ยุทธนา ทาดายุ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการผลิต : กรณีศึกษา กองการผลิต บริษัทวิทยุ การบนแห่งประเทศไทย จำกัด. ปัญหาพิเศษ ร.ม. (การบริหารทั่วไป), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2550. (2550, 10 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 49, หน้า 529-551.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น, 2539.
- ลัดดา พัชรวิภาส. บรรยากาศของคณาจารย์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานและประสิทธิภาพใน การทำงาน กรณีศึกษา : พนักงานชั่วคราว บริษัท ทู คอปปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สารนิพนธ์ คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2550.

- ลิขิต ชีรเวทิน. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- วัฒนา คำฤทธิ์. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานองค์ การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3 : สำนักพิมพ์เกษสุวรรณ, 2514.
- สมโชค เงินดี. ประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552 - 2554) ของเทศบาล ในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) พิจิตร : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547.
- สิริกัทร ประภาวงศ์. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- สมโชค เงินดี. ประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) ของเทศบาล ในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร. การค้นคว้าแบบอิสระ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554.
- อकिन รพีพัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : สักดิ์โสภการพิมพ์, 2527.
- อลงกรณ์ ปราบไพรี. การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี (พ.ศ.2545 – 2549) โดยกระบวนการ ประชาคม : กรณีศึกษาอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์. แผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ. 2555-2557 องค์การบริหารส่วน ตำบลนาโพธิ์. สกลนคร : อบต.นาโพธิ์, 2555.
- Cohen, John and Norman Upholf. **Participation in Rural Development : Seeking Clarity Through Specificity.** World Development Vol.8, 1980
- Erwin, William. **Participation Management: Concept, Theory, and Implementation.** Atlanta, Ga:Georgia State University, 1976.
- Harold Koontz . **Management.** New York : McGraw – Hill, 1980.

Keith, Davis. **Human Behavior of World – man Relations and Organization Behavior.**

New York : Mc Graw – Hill Book Co, 1972.

Koontz, Harold and Donnell Cyril. **Principles of Management.** 2nd ed. New York :

McGraw-Hill Book Company, 1964.

Price, J.L. **Organizational Effectiveness : An Inventory of Propositions.** Homewood, Ill.

Richard D. Irwin Inc, 1968.

Reddin, W.J. **Managerial effectiveness.** New York : McGraw-Hill Book, 1970.

Yamane, Taro. **Statistics: An Introductory Analysis.** Third editio. Newyork : Harper and

Row Publication, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ
ประสิทธิผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๗)ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
2. ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์สรุปภาพรวม และเก็บเป็นความลับ ของให้ท่านตอบ
ตามสภาพความเป็นจริง
3. แบบสอบถามที่อยู่ทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
ตอนที่ 2 ประสิทธิผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่กรุณาให้ความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

รัตนาพร พรหมนิล

นักศึกษาระดับปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

3. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

2. 5,001 – 10,000 บาท

3. 10,001 – 15,000 บาท

4. 15,001 บาท ขึ้นไป

4. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

1. หมู่ที่ 1

7. หมู่ที่ 7

2. หมู่ที่ 2

8. หมู่ที่ 8

3. หมู่ที่ 3

9. หมู่ที่ 9

4. หมู่ที่ 4

10. หมู่ที่ 10

5. หมู่ที่ 5

11. หมู่ที่ 11

6. หมู่ที่ 6

12. หมู่ที่ 12

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การ

บริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน
มากที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร		ระดับการดำเนินการ				
		(5) ดีเยี่ยม	(4) ดี	(3) พอใช้	(2) ควรปรับปรุง	(1) ควรปรับปรุง
1	<p>ขั้นเตรียมการวางแผน</p> <p>การเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น เสนอโครงการ , มีการสำรวจข้อมูล สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ</p>					
2	<p>การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เช่น มีการออกประชาคม เพื่อให้ประชาชนเสนอปัญหาที่ต้องการแก้ไขกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น</p>					
3	<p>การจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประชุมร่วมกับประชาคมท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประชาชนเสนอเข้ามา</p>					
4	<p>การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อนำเสนอสภาท้องถิ่น อนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น</p>					
1	<p>ขั้นดำเนินการวางแผน</p> <p>มีการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. เป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนที่กำหนดไว้</p>					
2	<p>การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีคุณสมบัติที่กำหนดไว้</p>					
3	<p>มีการจัดเก็บข้อมูล มีความถูกต้อง แม่นยำ เพียงพอที่จะใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.</p>					

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อําเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร		ระดับการดำเนินการ				
		(5) ดีเยี่ยม	(4) ดี	(3) พอใช้	(2) ควรปรับปรุง	(1) ควรปรับปรุง
4	มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต. เป็นไปตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้อง					
5	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผน ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน					
6	มีการได้มาซึ่งแผนพัฒนาสามปีของ อบต. แต่ละโครงการที่กำหนดไว้มีความคุ้มค่า ตรงตามความต้องการและสามารถแก้ปัญหาของประชาชนได้					
1	ขั้นปฏิบัติตามแผน จัดทำข้อมัญญัตติรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นนำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สภาอนุมัติมาพิจารณาปัญหาที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน และมีความจำเป็นเร่งด่วน จัดสรรงบประมาณให้กระจายการพัฒนาท้องถิ่นอย่างทั่วถึงกัน					
2	จัดทำแผนดำเนินงาน ได้แก่ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณเสร็จเรียบร้อย เจ้าหน้าที่ที่จัดทำแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณนั้น ๆ					
3	แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องกับแผนงานเข้าใจอย่างชัดเจนและปฏิบัติตามแผน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และนำไปปฏิบัติตามห้วงเวลาที่เหมาะสม					
4	ตรวจสอบและประเมินผลงานการปฏิบัติงานเป็นระยะ โดยให้ประชาชนผู้ซึ่งมีส่วนได้เสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง					
5	การจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาสามปีของ อบต. สามารถปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้					
6	ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. มีการแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปีของ อบต. ได้เหมาะสมกับสถานการณ์					

การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร		ระดับการดำเนินการ				
		(5) ดีเยี่ยม	(4) ดี	(3) พอใช้	(2) ควรปรับปรุง	(1) ควรปรับปรุง
7	อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาชนชุมชน มาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี					
8	อบต. ได้นำโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี มา จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ได้เหมาะสม					
9	อบต. มีการรายงานความก้าวหน้าในระหว่างการปฏิบัติงานของ ผู้รับผิดชอบต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.					
1	ขั้นการประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา จากบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกระบวนการติดตามประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่น					
2	มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา					
3	บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา					
4	บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ารายงานผลการติดตามและ ประเมินผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการทำงาน ต่อไป					
5	อบต. มีการจัดทำรายงานการประเมินผลเสนอผู้บังคับบัญชาอย่าง สม่าเสมอหรือไม่					
6	วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของ อบต. มีความเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดสกลนคร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือด้วยดี
นางรัตนาพร พรหมนิล

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	78.7333	514.616	.698	.975
2	79.1667	524.075	.2667	.975
3	79.5000	520.052	.704	.975
4	79.0667	531.582	.487	.976
5	79.1333	519.844	.905	.974
6	79.2667	514.064	.812	.974
7	79.5000	520.052	.704	.975
8	78.6667	500.299	.916	.974
9	78.7000	497.597	.913	.974
10	79.2667	512.961	.904	.974
11	79.6000	515.490	.780	.975
12	79.0333	511.895	.771	.975
13	79.5000	520.052	.704	.975
14	78.8333	530.213	.577	.976
15	78.4667	525.223	.579	.976
16	78.5333	520.464	.631	.975
17	78.8333	530.213	.577	.976
18	78.7667	529.357	.632	.975
19	79.1000	516.369	.740	.975
20	78.9000	510.093	.766	.975
21	78.6667	500.299	.916	.974
22	79.2667	512.961	.904	.974
23	78.8333	530.213	.577	.976
24	78.7667	529.357	.632	.975
25	79.1000	516.369	.740	.975

Cronbach's Alpha = .976

N of Items = 25

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๒๐๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

ด้วย นางรัตนาพร พรหมนิล รหัสนักศึกษา ๕๕๘๔๖๐๐๑๐๑๐๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 96 คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๒๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน จ.ส.อ.สมัย ดิสิงห์

ด้วย นางรัตนพร พรหมนิล รหัสนักศึกษา ๕๕๘๔๖๐๑๐๑๐๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๒๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.หทัยจิต เทียรชนะ

ด้วย นางรัตนาพร พรหมนิล รหัสนักศึกษา ๕๕๘๔๖๐๑๐๑๐๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัดและประเมินผล ดังเอกสาร ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๒๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางรัศมี กุลวงศ์

ด้วย นางรัตนาพร พรหมนิล รหัสนักศึกษา ๕๕๘๔๖๐๐๑๐๑๐๔ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์การศึกษาจังหวัดนครพนม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านภาษา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพโรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางรัตนาพร สุขสำราญ
วันเดือนปีเกิด	18 มีนาคม พ.ศ. 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดสกลนคร
สถานที่ปัจจุบัน	59 หมู่ที่ 4 ตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร 47230
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร 47210
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	โรงเรียนนาเพียงสว่างวิทยานุกูล ตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร 47230
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชนต๋ยอแซฟทำแเร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47230
พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.ม.) สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2558	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม